

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2010/11:27

Stenografiska
uppteckningar
2010/11:27

Fredagen den 11 mars

1 § Ekofin

Statssekreterare Susanne Ackum

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 15 februari 2011

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 15 mars 2011

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klockan är 9.00 och jag förklarar sammanträdet öppnat.

Vi hälsar statssekreterare Susanne Ackum med medarbetare välkomna till EU-nämnden.

Låt mig kort nämna att det har delats ut ett nytt dokument på svenska om Libyen. Det är inte helt identiskt med det tidigare utdelade dokumentet, som är på engelska. Där finns vissa smärre ändringar.

Vi börjar med att fråga om det finns några A-punkter att avhandla. Det finns det.

Anf. 2 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Jag har en fråga om den skriftväxling vi hade om det grekiska åtstramningspaketet. Det fanns majoritet i nämnden mot innehållet i paketet. Sedan fick vi besked om att det egentligen inte berör Sverige utan enbart eurogruppen. I så fall var det en miss att vi fick ta del av den skriftväxlingen. Intog Sverige som nation aldrig någon position vad gällde det grekiska paketet?

Anf. 3 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Som svar på Jonas Sjöstedts fråga kan jag säga att det intogs ingen position i Epsco om det, nej.

Anf. 4 ORDFÖRANDEN:

Hur är det fortsättningsvis? Om det är så att Sverige inte är kvalificerat att delta, då är det väl ingen idé att skicka ut A-punkterna, eller hur? Statssekreteraren skakar på huvudet. Då försöker vi ändra på det. Vi lägger frågan om A-punkterna till handlingarna.

Det finns en återrapport från ett möte den 15 februari. Det händer mycket nu, timme för timme, och jag vet inte om det finns så mycket aktuellt att säga. Vill statssekreteraren säga något om återrapporten?

Anf. 5 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Ja, låt mig nämna tre saker som jag tycker är viktiga att peka på.

Till att börja med fick vi en hänvisning till slutsatserna i Cancún om vikten av klimatfinansiering, det som vi försöker få in i G20:s terms of references.

Sedan är det ganska viktigt att säga att vad gäller ansvarsfriheten lade vi ned vår röst. Vi gjorde det tillsammans med England och Holland och underströk att resultaten nu måste förbättras samt att vi som medlemsländer måste skärpa oss beträffande uppföljningen.

Jag tänkte helt enkelt informera om och fylla på rapporteringen som finns i minnesanteckningarna från det som kallades arbetsfrukosten och gällde konkurrenskraftspaketet samt berätta vad som hänt sedan Ekofin-mötet i februari. Det gäller det möte som äger rum i kväll med eurogrup-pens statsöverhuvuden. Jag hoppas att ni har läst minnesanteckningarna och sett hur Anders Borg uttryckte sig på arbetsfrukosten, för det är relevant för den svenska ståndpunkten även framöver.

Idén om konkurrenskraftspakten – den heter numera En pakt för euron – väcktes av Merkel och Sarkozy. Jag tror att man måste se den mot bakgrund av diskussionen om lånefaciliteterna, EFSF och ESM. EFSF kom till stånd i maj förra året. Nu diskuterar man att den måste öka sin lånekapacitet. Man trodde att man kunde låna ut 500 miljarder, men det visar sig vara ungefär halva det beloppet. Nu förs alltså en diskussion om detta. Man behöver en ökad lånekapacitet. ESM är den permanenta lånefaciliteten, och där gäller diskussionen hur den ska utformas.

Detta gör att Angela Merkel känner att hon behöver gå till Bundestag och skaffa sig två tredjedels majoritet för att kunna ha dessa lånefaciliteter. För att hon ska kunna få den majoriteten i Bundestag, med den opinion som finns i Tyskland, behöver hon kunna säga att vi, samtidigt som vi har lånefaciliteten, ställer större krav på ordning och reda i de offentliga finanserna inom eurozonen och kommer att jobba gemensamt för att öka trycket på högre sysselsättning, stärkt konkurrenskraft, hållbara offentliga finanser och den finansiella stabiliteten. Detta paket måste nog ses inom ramen för att man även ska öka lånefaciliteterna.

Vad vi alltså vet om det som troligtvis kommer att diskuteras i kväll är att man gemensamt vill arbeta för stärkt konkurrenskraft, ökad sysselsättning, hållbarhet i offentliga finanser och förstärkt finansiell stabilitet. Det har funnits ett papper om detta på Financial Times, och det har tidigare sagts att man även ska jobba med en gemensam bas för bolagsskatter. Det vi hört från i går är att det har tonats ned och att det mer blir en allmän deklaration om något slags samarbete om skatter. Det ska således inte stå något om en gemensam bas för bolagsskatter.

Nu kompliceras det hela lite grann av att det kallas En pakt för euron mot att tidigare ha kallats för en konkurrenskraftspakt. Som jag har förstått det är tanken att samarbetet och diskussionerna sker med enbart euroländerna men att de gärna ser att vi medverkar i den pakten. Angela Merkel har specifikt sagt att det kan röra Sverige och Polen.

Dessutom tror vi, det kanske ni hörde på radion i morse, att man på eurotoppmötet i dag även kommer att diskutera de två lånefaciliteterna EFSF och ESM. Sedan tidigare vet vi att man med större enfaset kommer att diskutera tre länder, nämligen Grekland, Portugal och Irland. Spanien har, åtminstone de senaste veckorna, lite grann försvunnit ur den

akuta diskussionen. Man anser att Spanien verkligen har vidtagit åtgärder, och de är också duktiga på att kommunicera åtgärder.

Som ni kanske sett blev Spanien i går nedgraderat. Oron ligger i det spanska banksystemet. Man vet helt enkelt inte hur mycket förluster som ligger där.

Jag var på EFK i förra veckan, och jag har aldrig tidigare hört ett så tufft tonläge mot ett enskilt land >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<. Tonläget var mycket skarpt samtidigt som det var känslomässigt. Kollegerna vädjade till >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< att vidta nödvändiga åtgärder eftersom eurozonen är så pass instabil. Detta tror jag kommer att bli en viktig punkt på agendan. Vi vet inte exakt hur det ser ut, men jag tror inte att det kommer att avvika speciellt mycket från det underlagspapper som föreligger.

Vi har tidigare konstaterat att euroländerna har ett behov av att fördjupa sitt samarbete, och det har de givetvis rätt till. Den här processen har emellertid varit minst sagt problematisk. Det är andra gången ett sådant utspel kommer från de två stora länderna Frankrike och Tyskland. Det har funnits begränsade möjligheter till insyn i och påverkan av de dokument som diskuteras, vilket naturligtvis skapar oro, frustration och misstänksamhet inte bara bland oss som står utanför utan även bland de mindre euroländerna. De har uttryckt exakt samma frustration som Anders Borg uttryckte vid bland annat Ekofinmötet.

Som jag uppfattar det har den oro som framför allt funnits i Sverige, men även bland de andra länderna, gällt inflytandet över lönebildningen och skattepolitiken, som nämns i dokumentet. Därmed skulle den svenska modellen med självständiga parter stå på spel. Såvitt vi förstår innehåller dokumentet inte det. Det finns därför egentligen ingen anledning till oro för en sådan diskussion. Regeringen skulle heller aldrig komma att acceptera en sådan utveckling.

Vad vi förstår säger dessa dokument att det som euroländerna och pakten går ut på är att man ska ha ett ökat samarbete för att öka konkurrenskraften, sysselsättningen och hållbarheten i de offentliga finanserna. Detta faller inom ramen för den öppna samordningsmetoden, och det är faktiskt så vi alltid har arbetat i EU. Sedan lång tid tillbaka har rådet utfärdat rekommendationer till medlemsstaterna. Det kan röra sig om lönebildningssystemen, det har rört sig om pensionssystemen. Det kan man se i dokumentationen sedan lång tid tillbaka, egentligen sedan EU grundades.

Det innebär inte att EU fattar beslut i dessa frågor. De ger rekommendationer som vi kan ta till oss om vi tycker att de är bra och avfärda om vi tycker att de är dåliga. Ett sådant samarbete och en sådan diskussion har den nuvarande regeringen och tidigare regeringar aktivt bidragit till. Det ser vi ingen anledning att ändra på.

Däremot är vi tydliga med att vi ska värna den svenska kollektivavtalsmodellen och Sveriges tradition av samförstånd mellan parterna. Vår modell med arbetsmarknadens parter, som har en stark roll, har visat sig bidra till en mycket väl fungerande ekonomi, ansvarsfull lönebildning och en stark konkurrenskraft i ett internationellt perspektiv. Att i dag vara ett land med stabila spelregler, där problem kan lösas i samförstånd,

2010/11:27

11 mars

är nog det som är det mest konkurrenskraftiga i all jämförelse med tanke på den oro som finns.

Erfarenheter från politiska ingrepp i avtalsrörelsen är inga goda erfarenheter. Regeringen kommer därför inte att ingå överenskommelser som överför någon som helst beslutskompetens om lönebildning eller utformandet av pensionssystemet till EU. Vi kommer inte heller att låta någon annan än riksdagen fatta beslut om svensk finans- och skattepolitik eller om utformningen av välfärds- och trygghetssystemen.

Det har varit mycket viktigt för mig att betona detta. Jag tycker att det skapats en oro runt konkurrenktvaktspakten, En pakt för euron, och jag vill därför klargöra hur regeringen ser på dessa frågor. Såsom jag har uppfattat det har andra regeringar stått bakom det arbetssättet tidigare, och det hoppas vi att de gör även framöver så att det inte leder till att vi inte kommer att diskutera och lära av varandra, för det vore naturligtvis mycket tråkigt.

Anf. 6 ORDFÖRANDEN:

Låt mig ta upp en sak innan jag ger ordet till ledamöterna. När Angela Merkel säger att hon gärna ser att Polen och Sverige medverkar i pakten, varför låter hon oss då inte delta i de förberedande diskussionerna? Har vi försökt armbåga oss in och blivit avvisade? Vad anser ni att en sådan medverkan skulle innebära? Går det att säga någonting närmare om det?

Anf. 7 FREDRICK FEDERLEY (C):

Ordförande! Jag tackar statssekreteraren för redogörelsen. Jag har ingen avvikande mening utan delar helt det som har sagts. Jag tror dock att det finns en anledning till att vi ibland tjar om regeringens redan intagna position, för EU är ju i ständig utveckling. Nu ser vi tre tydliga beslutslinjer, eller initiativlinjer, där rådet är en och det fransk-tyska samarbetet en annan. Vi kan se att det blir ett allt starkare samarbete mellan euroländerna, vilket i förlängningen också kommer att påverka oss. I den typen av processer börjar man med att diskutera, men om vi inte är tydliga, vilket ni nu var från regeringens sida, med att markera att vi inte tänker tillåta överförande av kompetens är det lätt att vi snart ser det hända.

Jag är tacksam för tydligheten och vill bara säga att jag tror att samtliga partier står bakom en sådan tydlig position så att vi inte hamnar på ett sluttande plan där alltmer kompetens successivt överförs. Man får gärna diskutera vad som är grunden för en god ekonomi och utbyta erfarenheter, men vi vet att det i den internationella debatten från tid till annan skiftar vilka som är de rätta metoderna. De enda som kan avgöra det bör vara svenska folket och den regering och riksdag som svenska folket har valt.

Jag vill göra detta förtydligande och säga att jag ställer mig bakom positionen, som jag tycker är alldeles klar och tydlig.

Anf. 8 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Jag tackar för föredragningen. Jag tycker att det fanns mycket som var bra i den. Jag tycker också att det är positivt att det är

tydligt och rakt när det gäller både ansvarsfriheten och hur Anders Borg uttalade sig på frukosten.

Som jag uppfattar det finns det två förslag – dels pakten för euron, dels det som nu brukar kallas för Van Rompuy–Barroso-förslaget och som läcker ut skvättvis i Financial Times och på andra ställen och som jag tycker är nästan ännu mer oroande. Där pratar man bland annat på fullt allvar om förbud mot centrala löneavtal. Det har jag sett i uppgifterna. Jag antar att dessa två förslag på något sätt ska smältas ihop inför Europeiska rådet. Man har det fransk-tyska, som man ogillar lite i EU-kommissionen, och det som Van Rompuy och Barroso håller på att koka ihop på egen hand och som ska till rådsmötet. Det vore intressant att höra er bedömning av hur detta kommer att smälta samman.

Som jag ser det är det flera delar i bägge förslagen – om det som läcker ut stämmer – som kliver över den gräns som ni har satt upp vad gäller lönebildning, beskattning, pensionsnivåer och så vidare. Jag är glad att ni drar denna tydliga gräns; jag tycker att den är viktig. Det är inte omöjligt att man måste ompröva strategin att vara involverad så djupt som möjligt och i stället dra en gräns och säga: Nu kliver vi av. Hit är vi med. Vi är gärna med och diskuterar, men här lämnar vi regelverket för euroländerna!

Jag tycker att detta är en viktig diskussion. Nu blev det som det blev med skrivelsen till riksdagen. Jag tycker att det som sker nu är så stort i EU:s utveckling att det vore bra om regeringen vände sig till riksdagen med detta på något särskilt sätt och diskuterade det. Nu går det väldigt snabbt, och det vore bra att kunna diskutera det hela också över blockgränsen när det är så stora frågor. Det vore bra om man kunde hitta en form för detta på något sätt.

Anf. 9 BO BERNHARDSSON (S):

Jag tackar för informationen. Också jag ska börja med att säga att vi är nöjda med de markeringar som Anders Borg gjorde vid arbetsfrukosten. Det gäller processen och att det finns ett missnöje med den. Alla 27 länder måste vara involverade och det hela ska vara transparent och öppet. Det gäller också den nationella kompetensen, lönebildningsfrågor och så vidare. Detta är viktigt.

Jag tror ändå inte att man ska vara alldeles bekymmerslös när det gäller den öppna samordningsmetoden. Det går att se detta som ett exempel på öppen samordning och att den nationella kompetensen gäller på dessa områden. Men det finns nog skäl att hålla garden uppe, som jag skulle vilja uttrycka det. Här finns starka krafter som givet att euroområdet befinner sig i en ganska skakig situation verkar hårt för en ökad federalism och för ökat direkt inflytande över ländernas beslut när det gäller ekonomisk politik. Så man ska nog vara bekymrad, och man ska upprätthålla denna hållning tydligt i den fortsatta processen.

Vi återkommer till detta. Det rör också den punkt där vi behandlar de sex lagstiftningsakterna. Men det kommer vi alltså till senare. När det gäller åtgärder som ska vidtas mot länder som inte lever upp till kriterierna finns det en uppenbar risk att man ger sig in och börjar ge direktiv på ett annat sätt än man har gjort tidigare. Jag tycker att Greklands-exemplet, som vi hade uppe här men som vi tydligen inte skulle ha haft, visar detta. Man går in och ger råd om lönebildningen i offentlig sektor,

2010/11:27

11 mars

om att man bör överväga privatisering av statlig förvaltning och så vidare. Det är klart att man kan se det som ett öppet samråd, men man ska nog också vara lite orolig för vad som ligger i förlängningen av sådana processer.

När det gäller detta att vi är inbjudna att delta tillsammans med Polen i europakten, som det nu kallas – man kan fundera över detta begrepp, men det behöver vi inte fördjupa oss i – är vår syn att alla 27 länder i någon mening måste involveras. Det gäller även när vissa länder väljer att gå vidare själva med ett fördjupat samarbete. Det hela måste vara transparent, och också andra länder måste ha möjlighet att ge synpunkter på det som pågår. Även om vi inte är med i eurosamarbetet är vi en del av den inre marknaden, och vi kommer att påverkas av de beslut som fattas.

Jag inser att detta kan vara en problematisk hållning i det långa loppet. Vi är inte med i eurosamarbetet, och jag tycker inte heller att vi ska vara det. Men jag tycker att vi ändå kan motivera att vi vill att alla länder så långt som möjligt ska ha insyn och kunna delta i processerna. Man får helt enkelt hitta en modell för det. Sedan är det klart att alla förslag som man kommer fram till inte ska gälla alla länder, men det är delvis en annan sak. Jag tror inte att vi har sett ett färdigt koncept för detta, men jag vill påpeka det.

Jag skulle vilja se vad det innebär att vi inbjuds att vara med i europakten. Det innebär naturligtvis inte att vi är ett euroland och därmed ska genomföra allt som man kommer fram till ska gälla för euroländerna – absolut inte! Däremot ska vi så långt som möjligt försöka vara med och ha insyn och delta i diskussionerna. Vi får återkomma när vi vet vad de menar med inbjudan.

Jag understryker att också vi tycker att regeringen borde återkomma till riksdagen med en mer sammanhållen uppfattning om hur vi ska hantera dessa frågor så att vi får en möjlighet att diskutera dem i kammaren. Vi hade ett sådant förslag som på grund av olyckliga omständigheter inte blev ett beslut.

Anf. 10 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Jag instämmer med det som Bo Bernhardsson sade om medverkan. Först och främst måste vi se vad detta innebär. I kväll kommer det säkert att komma någon form av pressmeddelande från det möte som man har i kväll. Men det är inte sagt att vi vet exakt hur utformningen av en pakt för euron kommer att se ut.

För personlig del tycker jag att ordvalet en pakt för euron gjorde det lite svårare än när det var en konkurrenskraftspakt. Det säger någonting annat. Men det är min personliga tolkning av det hela. Förhållningssättet måste vara det som Bo Bernhardsson uttrycker; vi måste se vad detta är innan vi kan ta ställning.

Det skapar problem att stå utanför. Man har inte samma inverkan och påverkan. I sammanhanget kan jag ändå påpeka att ESM, som jag ska gå igenom avslutningsvis, det vill säga faciliteten på lång sikt vad gäller lån, kommer att röra euroländerna. I princip är alla EU 27 inbjudna att delta både i ESM och vid utformningen av detta. Dithän vill vi sträva i alla sakfrågor.

Jonas Sjöstedts fråga är intressant. Det du pratar om – pakten Van Rompuy–Barroso – började egentligen läcka med ett papper, vilket sägs vara ett internt CDU-papper. Först kom utspelet, men annars var detta det första. Det togs sedan över och hamnade hos Van Rompuy–Barroso. Det som i dagsläget är pakt Van Rompuy–Barroso har alltså blivit en och samma sak. Det dokument, de skrivningar och det innehåll som Jonas Sjöstedt talar om är nu en och samma sak. Det finns ett underlag som kommer att diskuteras i kväll. Sedan får vi se resultatet av det.

Det har uttryckts en oro på många håll för att man kliver över gränsen. Vi har via våra informella kontakter upplevt att man alltmer har försökt beakta denna oro. Exempelvis tror vi att skrivningarna i kväll kommer att vara att arbetsmarknadens parter eller de sociala parterna, eller hur man nu uttrycker det i ett EU-sammanhang, finns med i processen. När man har skrivningar exempelvis om konkurrenskraft och diskuterar till exempel produktivitet och löner – om man nu kommer att göra det – är det omgärdat av respekt för arbetsmarknadens parter och deras suveränitet.

Den oro som har uttryckts har alltså påverkat hur pakten ska utvecklas. Men ingenting är bestämt förrän det är bestämt, och eventuellt blir det bestämt i kväll. Då får vi ta ställning till om vi ska medverka eller inte.

Jag noterar både Jonas Sjöstedts och Bo Bernhardssons önskemål om en skrivelse.

Det är klart att vi måste se till att det verkligen rör sig om en öppen samordningsmetod, och att det inte rör sig om att flytta över kompetens för kommissionen. Jag känner att det är ett uttryckligt önskemål från alla i riksdagen att vi har som uppdrag att göra detta.

Vi kommer in på det som Bo Bernhardsson refererade till om en score board eller nyckeltalstabell när det gäller lagförslagen. Men jag kan redan nu säga att i dagsläget rör det inte innehållet utan mer principerna för denna score board. Det är det som ska diskuteras inom ramen för lagförslagen.

Jag tror att jag har försökt svara på de frågor som har rests angående en pakt för euron.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Låt mig bara ställa en fråga om en pakt för euron. Rent formellt är det väl en form av enhanced cooperation, det vill säga fördjupat samarbete, enligt fördraget. Det är väl så man ska se det? Det är ingenting som är på något sätt odefinierat.

Anf. 12 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Det är en mellanstatlig överenskommelse.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Ja, och det är öppet för andra att ansluta sig till den precis som Schengen, patentet och andra saker.

Om det inte finns fler frågor tackar vi för denna förlängda, utvidgade och uppdaterade återslag och lägger den till handlingarna.

Vi går vidare till dagens dagordning. Den första punkten gäller lagstiftningsförslagen om ekonomisk styrning – punkt 4. Det är en besluts-

punkt. Finansutskottet har överlagt med Anders Borg om detta, men det var den 26 oktober så det känns något överspelat. Från denna tidpunkt finns i alla fall en avvikande mening från Vänsterpartiet noterad.

Anf. 14 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Herr ordförande! Under denna punkt ska Ekofinrådet komma överens om en gemensam position inför förhandlingar med Europaparlamentet om de sex rättsakterna om förstärkt ekonomisk styrning. Lagförslaget ska förhoppningsvis antas i juni. Nämnden och finansutskottet har löpande informerats om arbetet. Samråd har skett med nämnden senast den 11 februari då nämnden gav sitt stöd åt regeringens linje.

Jag ska börja med att uttrycka vikten av att detta förstärkta regelverk nu kommer på plats och att rådet kan enas om en allmän inriktning. De sex rättsakter som nu ska färdigställas ska ses som ett paket som i sin helhet syftar till att rätta till de brister som finns i det befintliga regelverket.

Ett antal frågor är utestående, men förhoppningsvis – från vår sida – kommer de att kunna lösas ut vid Ekofinmötet. Diskussionen kommer att inledas på måndag kväll. På måndag har vi alltså först en diskussion om ESM. Sedan inleds Ekofin med diskussionen om rättsakterna, och den kanske fortsätter på tisdag.

Eftersom ni känner till innehållet i rättsakterna tänker jag mest nämna de utestående frågorna. Tyvärr måste jag säga att det är i stort sett samma utestående frågor som förra gången. Det finns vissa saker som är besvärliga för en del länder. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det råder oenighet om indikatorerna i den makroekonomiska tabellen som ska ligga till grund för obalansförfarande och om detta ska tillämpas symmetriskt eller inte. En sådan diskussion har förts om bytesbalansunderskotten. Är det ett lika stort problem om man har ett bytesbalansöverskott?

Det handlar också om huruvida det ska finnas olika tröskelvärden för euroländerna, för icke-euroländerna, det vill säga för oss, och för dem som man kallar för catching-up-länder. Ska man vara lite mer tolerant för dessa länder?

Själva indikatorerna är inte föremål för diskussion om det exakta innehållet. Vilka variabler som ska ingå diskuterar vi inte i de här lagförslagen utan bara principerna. Man tänker sig att det kanske skulle finnas vissa indikatorer i dag, men de skulle kunna bli föremål för både utveckling och för att tas bort eller tillföras framöver. Om dessa sker diskussioner i annat forum.

Det finns också en viss oenighet om ifall euroländerna blir föremål för sanktioner framöver. När man väl har betalat in sina böter eller vad det rör sig om, ska de då kanaliseras till den permanenta lånefaciliteten ESM? Eller ska de fördelas till de euroländer som inte är föremål för underskottsförfarande i form av något slags morot i stället för att bara använda piskor?

Det är de fem utestående frågorna.

Anf. 15 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Vi vidhåller vår avvikande mening från finansutskottet. Det är ju olika inslag i de sex förslagen. En del är mindre kontroversiella och andra går lite längre. Men som helhet ser vi det som att det är ett ingrepp i våra möjligheter att bedriva en självständig finanspolitik – det var ju det som vi röstade nej till i folkomröstningen om valutaunionen – och vi står fast vid det.

När det gäller ESM tycker jag att det är lite provokativt att ge pengarna till den som inte har blivit bötfälld. ESM lär nog behöva pengarna om man ser på Grekland och Irland.

Anf. 16 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Herr ordförande! Det väl ganska känt vad vi tycker i den här frågan. Vi vill också understryka vår avvikande mening här.

Bortsett från hur euroländerna vill samarbeta om det här kan vi inte gärna tycka någonting om detta egentligen. Men vi anser inte att EU ska reglera vare den korrigerande eller preventiva delen i det här. Jag håller fullständigt med Jonas Sjöstedt här.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Ska jag uppfatta det som att du instämmer i hans avvikande mening, eller är det mer en allmän avvikande mening grundad på motstånd mot överstatlighet?

Anf. 18 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Det här är ju någon form av överstatlighet. Jag håller med Vänsterpartiet här, även om vi kanske inte har uttryckt exakt samma formulering. Men vi har en avvikande mening här.

Anf. 19 BO BERNHARDSSON (S):

Vi har ingen avvikande mening. Men det framgick väl av mitt förra inlägg att jag tycker att positionerna som rör nationell kompetens, att man inte ska ge sig in i lönebildning, skattepolitik och pensionssystem, måste upprepas i de här sammanhangen. Det är alldeles uppenbart att det är relevant här.

Det är egentligen samma typ av problematik här, även om vi pratade om något som kallas europakten tidigare och nu pratar om de sex lagstiftningsakterna. Det handlar ju om samordning av ekonomisk politik, vill jag understryka. Inte minst måste den positionen bli tydlig eftersom man nu går till parlamentet och ska förhandla. Det som har sagts vid arbetsfrukostar och i andra sammanhang måste sägas med eftertryck även när dessa frågor behandlas.

Anf. 20 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Jag har ingen avvikande mening från Bo Bernhardssons inlägg.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Jag summerar att det finns en avvikande mening från Vänsterpartiet och en likartad avvikande mening från Sverigedemokraterna. Mot den

bakgrunden finner jag att det finns stöd för regeringens position beträffande lagstiftningsförslaget under punkt 4.

Vi går vidare till punkt 5, Klimatfinansiering. Som nämndens ledamöter har observerat kommer denna fråga upp även under Andreas Carlgrens punkt om miljörådet. Jag har luskat lite här, och egentligen kanske det är lite mer motiverat att diskutera frågan med Andreas Carlgren. Men jag ska absolut inte neka statssekreteraren att göra en inledning på denna punkt.

Anf. 22 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Nej, och jag har i dag dessutom tagit med mig departementsrådet Fredrik Bystedt. Han sitter som ordförande i klimatfinansieringsgruppen i EU och kan svara på frågor, så nu vill jag ta ordet här rörande klimatfinansieringen.

Ekofin ska anta slutsatser om klimatfinansiering som en uppföljning av klimatkonferensen i Cancún, och ni har fått utkastet. Bland medlemsstaterna råder det enighet om innehållet i slutsatserna. Och vi välkomnar naturligtvis utkastet.

Vid klimatkonferensen i Cancún fattades, som vi tycker, ett antal betydelsefulla beslut på det här området. Jag tycker att utkastet lyfter fram de viktiga elementen. Det belyser också implikationerna för det fortsatta arbetet inom EU med de här frågorna.

Slutsatserna kommer under året att följas av mer detaljerade slutsatser om klimatfinansieringen, bland annat rörande finansieringskällor och snabbstartsfinansieringen. Syftet med den fortsatta behandlingen i rådet är bland annat att ringa in om källorna utifrån EU:s grundläggande principer, som rör effektivitet, ändamålsenlighet och rättvisa, kan vara frukt-samma för att mobilisera den långsiktiga klimatfinansieringen.

Från svensk sida har det varit viktigt att EU:s fortsatta arbete rörande källor utgår från den rapport som initierades av FN:s generalsekreterare och som presenterades av High Level Advisory Group on Climate Change Finance i november 2010, den så kallade AGF-rapporten. Det är ett politiskt mycket viktigt dokument, därför att representanter för nyckelländer som oftast inte håller med varandra i de internationella förhandlingarna har deltagit i arbetet med rapporten och står också bakom den, det vill säga USA, Kina, Sydafrika, Japan och Brasilien. Det är därför som det är viktigt att försöka använda det här dokumentet för att komma vidare.

Vi verkar nu för att man i EU gör ett betydligt mer positivt ställningstagande till AGF-rapportens övergripande slutsatser. Jag kan väl säga att vi inte har varit alltför framgångsrika med att inom EU nå enighet om ett tydligare välkomnande av rapporten. Men det är trots allt så att kommissionen använder rapporten som underlag för analysen av potentiella klimatfinansieringskällor, och det tycker vi är mycket positivt.

Vad gäller snabbstartsfinansieringen är vi angelägna om att EU fortsätter att sända en stark signal som bekräftar att vi står fast vid åtagandet att bidra med 7,2 miljarder euro under perioden 2010–2012. Vi välkomnar slutsatserna beträffande EU:s åtagande att rapportera om genomförandet av snabbstartsåtgärderna till FN. EU avser även att rapportera om framstegen vid klimatkonferensen i Durban i slutet av 2011. Vi tycker

också att det är positivt att slutsatserna klargör att EU redan nått långt vad gäller genomförandet av snabbstartsfinansieringen.

En annan central fråga vad gäller klimatfinansieringen under 2011 är utformandet av den nya klimatfonden. Fonden förväntas bli en central kanal för den långsiktiga finansieringen som i-länderna har åtagit sig att mobilisera.

I samband med beslutet om att inrätta fonden beslutades även att den ska utformas av en övergångskommitté med 15 ledamöter från utvecklade länder och 25 medlemmar från utvecklingsländer. Vi har arbetat för en svensk nominering till övergångskommittén, Jan Cedergren, som en del kanske känner igen. Han kommer att bli en de åtta ordinarie medlemmarna från EU. Cedergren har den erfarenhet som krävs. Vad jag har fått lära mig är att han bland annat har jobbat på Sida. Han har också jobbat i Världsbanken och i något som heter Anpassningsfonden. Tydligt har han väldigt gott renommé bland såväl u-länder som i-länder, så det tycker vi är en stor framgång.

Anf. 23 ÅSA ROMSON (MP):

Tack för den ganska utförliga rapporten! Det är glädjande att Sverige verkligen försöker göra inspel när det gäller att använda sig av AGF-rapporten, alltså High Level-rapporten som Stoltenberg och hans kollega från Etiopien har gjort.

Det dokument som statssekreteraren pekar på är väldigt viktigt. Jag var förvånad över att Andreas Carlgren vid miljö- och jordbruksutskottets överläggningar i tisdags hade uppfattningen att EU tycker att AGF-rapporten ligger på Ban Ki Moons bord och att det är upp till FN-systemet att bestämma vad man ska göra med den, så jag är glad att vi får en överläggning med ett relevant departement i den här frågan.

Frågan är vad Sverige mer konkret vill göra för inspel när det gäller att analysera finansieringsmekanismerna. Om EU gör en analys av effektivitet, stabilitet och rättvisa för finansieringsmekanismer utifrån EU:s portfölj är det ändå begränsat, för vi vet att EU har haft svårt att diskutera koldioxidskatter, till exempel. Den här rapporten lyfter ju fram mycket mer och tittar just på det internationella perspektivet och på nya källor. Avgifter på flygbränsle är en sak som ofta diskuteras, men vi tittar också på intäkter från auktionering av utsläppsrätter och annat, så det skulle vara intressant att höra om Sverige försöker pusha på lite mer konkret i den delen.

Min andra fråga rör naturligtvis det som brukar komma upp i den här diskussionen, nämligen synen på additionalitet. Det handlar då främst naturligtvis om snabbstartspengarna, för det är där vi har haft problem. Vi måste ta fram pengar till mycket av det arbete som länderna redan gör. Vi ser ett stort problem med den icke-definition som har blivit också inom EU-systemet.

Problemet är att många EU-medlemsstater inte lever upp till de internationella åtagandena om 0,7 procents bistånd. Det finns en plan och en överenskommelse inom EU om hur man ska öka det gemensamma biståndet, så att länderna ska försöka möta målet på något sätt. Jag har svårt att se att de medlemsländer som ännu inte lever upp till 0,7 procent inom EU-systemet ska kunna definieras som nya och additionella.

2010/11:27

11 mars

Jag har lika svårt att förstå hur vi från svensk sida, när vi har ett grundmurat beslut sedan många år tillbaka i riksdagen om ett nationellt mål för biståndet på 1,0 procent, kan se pengar som understiger 1,0 procent i biståndsmedel som nya och additionella. Det är ett sätt att undergräva den tillit och det samförstånd som behövs i diskussionerna med utvecklingsländerna.

Anf. 24 SUSANNA HABY (M):

Tack så mycket för en detaljerad extrainformation! Den var väldigt bra.

Jag funderar lite grann på finansieringskällorna, framför allt när det gäller Klimatfonden, och om det ska komma in nya pengar från länder som kanske inte redan nu satsar pengar på viktiga reformer och investeringar. Jag funderar också på om det kan vara ett steg i riktning mot att parlamentet vill börja ta ut skatter av EU-medborgare, företag och annat. Kan man se en sådan koppling?

Anf. 25 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Jag lämnar med varm hand över alla frågor till departementsrådet Fredrik Bystedt.

Anf. 26 Departementsrådet FREDRIK BYSTEDT:

Herr ordförande! När det gäller frågan om regeringens ställningstaganden till de källor som omnämns i AGF-rapporten har det inte funnits några konkreta förslag att ta ställning till i de internationella förhandlingarna. Man har inte kommit dit, men det är väl det man siktar på nu. Det kanske är för optimistiskt att tro att det ska kunna ske redan i Durban i slutet av året, men arbetet inriktas på det. Men det har inte varit några konkreta förslag på bordet att ta ställning till. Däremot har det förts fram ett antal förslag, bland annat i High Level Advisory Groups rapport.

Det som Sverige i flera sammanhang har lyft fram är inte minst koldioxidbeskattning och att det måste till ett moderniserat och reviderat energiskattedirektiv i EU som möjliggör en sådan. Vi har också kolleger på skatteavdelningen som ofta blir inbjudna till andra länder för att berätta om våra erfarenheter av koldioxidbeskattning och om hur man förenar en relativt hög beskattning, får man väl ändå säga, med en god tillväxt och konkurrenskraft. Det pågår alltså ett påverkansarbete där. Sedan är det naturligtvis upp till enskilda parlament att fatta sina beslut om vilka skatter man vill ha.

Regeringen driver på inom EU och vi försöker genom erfarenhetsutbyte övertyga andra om förträffligheten i den typen av beskattning.

När det gäller de andra förslagen som till exempel avgifter eller beskattning på internationella transporter – bunkerbränsle brukar det heta i de här diskussionerna – har regeringen sagt att man ska titta på förslagen på basis av den analys som kommissionen gör och det vi själva kommer att göra. Vi kommer att skicka ut rapporten på remiss, tillsammans med kommissionens analys, till berörda myndigheter, organisationer och näringsliv för att få ett bra beslutsunderlag. Vi har en öppen attityd. Vi har inte på förhand uteslutit något.

Att få till stånd finansieringskällor som kräver global koordinering utan att förorda det ena eller andra – internationella transporter är ett

sådant, skatter på finansiella aktiviteter och transaktioner ett annat – är inte något man gör i en handvändning. Man måste ha en realistisk uppfattning. Om man bestämmer sig för att det är något bra har man en lång resa framför sig. Det är en komplicerad fråga eftersom det kräver en global koordinering.

När det gäller auktionering av utsläppsrätter ska, enligt det relevanta EU-direktivet, minst 50 procent av auktionsintäkterna från och med 2013 avsättas för klimatändamål i det egna landet, i EU eller utanför EU:s gränser. Det är något som Sverige naturligtvis också har förbundit sig att göra.

Så till frågan om fonden och att ta ut nya skatter. Hur den nya globala klimatfonden ska finansieras är fortfarande en utestående fråga. Om det ska vara autonoma finansieringskällor av typen skatter eller avgifter vet man ännu inte. Övergångskommittén som har tillsatts kommer antagligen att titta på detta, men jag tror att det kommer att ta ett tag innan man enas om hur det ska finansieras; det är ingenting som diskuteras.

Anf. 27 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Jag vill göra ett tillägg när det gäller additionalitet. Det är just det som Anders Borg tog upp och som vi fick in när det gäller terms of references för G20. Det har vi tagit till oss och vi ser till att det förs fram i olika sammanhang.

Anf. 28 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag tycker inte att skrivningarna om additionalitet är kristallklara i slutsatserna, men jag kanske har läst slarvigt. Är regeringens position att additionalitet för Sveriges del är det som går över 0,7 procent av bni i bistånd eller är det 1 procent?

Anf. 29 ÅSA ROMSON (MP):

Jag har samma fråga som Jonas Sjöstedt. Jag har uppfattat att det fortfarande finns oklarheter. Det är snarast ett nyspråk om vad som är additionalitet än att man har löst det.

Det finns kritik när det gäller snabbstartspengarna eftersom det finns en risk att de i något större utsträckning kanaliseras via de lätta kanalerna, det vill säga till medelinkomstländer snarare än till de allra fattigaste länderna. Det handlar nog inte om Sverige utan gemensamt för EU att man har en styrning åt det hållet. Vi vill betona att det handlar om de fattigaste länderna.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Det var väl additionalitet som Andreas Carlgren tillmötesgick i miljö- och jordbruksutskottet? Därför kan vi med fördel diskutera det senare. Var det inte så?

Anf. 31 LARS HJÄLMERED (M):

Vi hade en allmän diskussion inför rådet. Det som kom upp var bland annat klimatfinansiering, och han lovade att titta på möjligheten att lyfta in skrivningarna om klimatfinansiering inför den svenska positionen inför rådsslutsatserna. Det var delvis en annan fråga.

2010/11:27

11 mars

Anf. 32 Departementsrådet FREDRIK BYSTEDT:

När det gäller skrivningarna om additionalitet i EU:s text har vi fört diskussionen i den arbetsgrupp där jag är ordförande för att försöka hitta en definition som alla EU-länder kan ställa upp på. Det går bara inte. Vi kommer inte att hitta en definition innan *fast start*-perioden är slut. Man har enats om att *fast start*-finansiering inte ska tränga undan insatserna för fattigdomsbekämpning och millenniemålen.

När det gäller den svenska definitionen är det regeringens uppfattning att det är additionella pengar eftersom det ligger över internationella åtaganden på 0,7 procent av bni i bistånd.

Anf. 33 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag tycker att det finns mycket bra i detta, och jag tycker att det är viktigt med referensen till AGF och de alternativa finansieringskällorna, vilket ju inte är helt ortodox enligt Finansdepartementets vanliga tänkande. Trots det har jag avvikande mening när det gäller definitionen av additionaliteten. Jag tycker att man ska vara additionell över 1 procent. Det bör vara Sveriges position.

Anf. 34 ÅSA ROMSON (MP):

Jag har också den synpunkten. Det har vi haft hela tiden. Det blir inte alltid klargörande när man skriver in additionalitet om inte definitionen är klar. Det är inte bra att Sverige som är föregångare när det gäller biståndsfinansiering fladdrar på målet när det gäller vad man lägger in i detta. Jag tycker också att Sveriges position borde vara att additionell finansiering är sådan finansiering som överstiger den nivå på biståndsfinansiering som länder nationellt har slagit fast som nivå för medel för utvecklingsbistånd eller den nivå som landet har bundit sig vid internationellt.

EU bör inte redovisa medel som ligger inom biståndsnivåerna som ny och additionell finansiering. EU bör verka för att huvuddelen av snabbstartspengarna går till de fattigaste länderna och inte till medelinkomstländerna. För den långsiktiga klimatfinansieringen till fattiga länder krävs att EU:s medlemsstater agerar aktivt för att etablera nya finansieringssätt, däribland avgifter på flygbränsle.

Det sista är ett medskick och en förstärkning av den position vi har fått redovisad.

Anf. 35 ORDFÖRANDE:

Var det som du, Åsa Romson, läste upp en avvikande mening?

Anf. 36 ÅSA ROMSON (MP):

Ja.

Anf. 37 Departementsrådet FREDRIK BYSTEDT:

Slutsatstexterna här behandlar ju inte definitioner av additionalitet. Vi försöker, som jag sade, hitta en enhetlig definition. Biståndspolitikerna är ju än så länge en nationell angelägenhet. Det är upp till medlemsländerna att definiera om deras bidrag är additionella eller inte. Vi får fortsätta arbetet med att försöka hitta något slags benchmark för hur man ska

redovisa detta. Vi tycker naturligtvis att alla ska leva upp till de internationella åtagandena när det gäller bistånd.

Vi håller på med en uppföljning av vart *fast start*-pengarna går. Det är lite för tidigt att säga ännu eftersom det är lite problem med redovisning i många länder. Preliminärt kan jag tyvärr bekräfta den bild som Åsa Romson ger när det gäller fördelningen av pengarna. Det är inte Sverige som står för det.

Anf. 38 BO BERNHARDSSON (S):

Vi hade en avvikande mening tidigare. Den följer vi upp.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Vi har tre avvikande meningar som gäller additionalitet. De är inte likalydande, men inriktningen är tydlig. Vi återkommer till frågan med Andreas Carlgren. Jag tror att den diskuterades med honom också.

Sammanfattningsvis finns det, även med de tre något olika utformade avvikande meningarna med samma tema, stöd för regeringens ståndpunkt under punkt 5, Klimatfinansiering.

Vi går vidare till punkt 6, Genomförande av stabilitets- och tillväxtpakten.

Anf. 40 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Det kommer inte att bli något förslag från kommissionen om att ta ställning till hur tänkbara underskottsländer har genomfört sina saneringsprogram. Däremot kommer Polens och Ungerns finansministrar att orientera rådet om hur deras reformprogram ser ut. De kommer med anledning av att ekonomikommissionären Olli Rehn har varit bekymrad över situationen och utvecklingen i dessa länder. Det blir bara ett informationsärende.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till punkt 7. Det är en beslutspunkt som gäller blankning och vissa aspekter av kreditswappar. Det verkar vara en punkt där många är oeniga.

Anf. 42 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Ordförandeskapet hade ju planerat att Ekofinrådet på tisdag skulle fatta beslut om en allmän inriktning om förordningen om blankning och så kallade kreditswappar, det vill säga CDS – credit default swaps.

På det Corepermöte som hölls i onsdags blev det tydligt att det fortfarande råder stor oenighet bland medlemsstaterna om det kompromissförslag som vi nu har på bordet. Läget just nu är att Ekofin ska behandla en lägesrapport från ordförandeskapet, den tror jag att ni har fått. Vår bedömning är dock att det finns en möjlighet att ordförandeskapet försöker nå en allmän inriktning på Ekofin. Det pågår just nu ett arbete på attachénivå för att uppnå detta. Men det kan också bli en överenskommelse ganska snart efter Ekofin. Därför tycker jag att det är viktigt att få lägga ut texten lite och informera om frågan.

2010/11:27

11 mars

Bakgrunden är att det var många medlemsstater som under finanskrisen införde restriktioner av olika slag på blankning av finansiella instrument. Det skedde helt osamordnat och ställde till ganska stor oreda under krisen. Det var restriktioner både för blankning och CDS. Vi gjorde ingenting i Sverige på det här området. De länder som införde denna typ av restriktioner var oroliga för att en utbredd blankning skulle kunna pressa ned priserna på aktier och statspapper snabbt och omotiverat vilket skulle skada finansiell stabilitet.

Efter krisen kan vi konstatera att de undersökningar som har gjorts visar att restriktionerna kan ha haft en negativ effekt på effektivitet och likviditet på marknaden, så den här typen av åtgärder är ganska omtvistad.

För att öka samordningen och som svar på det icke samordnade genomförandet under krisen lade kommissionen i september förra året fram ett förslag till förordning. Riksdagen har fått en faktagenommemoria i frågan med en ganska fullständig svensk ståndpunkt från regeringen i oktober. Förordningen innehåller förslag som ökar transparensen i transaktioner och ger behöriga myndigheter och den nya myndighet på EU-nivå som upprättades den 1 januari, det vill säga Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten Esma, olika befogenheter att under krissituationer vidta åtgärder.

Vi är från regeringens sida positiva till ökad transparens när det gäller blankning. Under förhandlingarna har vi verkat för att de restriktioner som ska gälla under normala marknadsförhållanden ansluter till den marknadspraxis som finns och för att möjligheterna för myndigheter och Esma att införa restriktioner i kristider blir väl motiverade och avvägda.

Vi ser den fördelen med förordningen att det blir ett gemensamt samordnat system inom EU för blankning. Det är alltid att föredra i kriser eftersom de slår mot oss alla. Det underlättar ju också för marknadsaktörerna att få en gemensam hållning från olika myndigheter.

Vi ser positivt på att tillsynsmyndigheterna med hjälp av Esma kommer att samråda med varandra i en krissituation. Det kan leda till att man inte inför onödiga restriktioner och att de som införs blir proportionerliga.

De utestående frågor som ledde till att Coreper inte lyckades fatta beslut om detta i onsdags handlar om artikel 12, framför allt huruvida man ska utesluta statspapper från restriktioner för naken blankning och Esma:s befogenheter och eventuella inskränkningar i detta. Det är artikel 24.

Vi är positiva till de förändringar som nu diskuteras. Vi skulle alltså stödja ett reviderat kompromissförslag som går i den riktningen. Det är helt i enlighet med hur vi har agerat och förhandlat under arbetet. Om det dock under de fortsatta förhandlingarna visar sig att det inte finns tillräckligt stöd bland medlemsstaterna för den typen av förändringar är vi beredda att stödja kompromissförslaget i dess nuvarande form. Vi gör bedömningen att förhandlingarna har påverkat förslaget i positiv riktning utifrån våra ståndpunkter som vi har angett i faktagenommemorian.

Anf. 43 JONAS SJÖSTEDT (V):

Såvitt jag har förstått har detta förslag mjukats upp i flera delar. Man måste ha en vagare koppling till den tillgång som man blankar. Jag vet inte om man ska kalla det för en halvnaken blankning eller vad det blir.

Även reglerna för flaggning har på något sätt tagits bort. Det är svårt att se detta som någonting annat än att man är mindre stringent i regelverket. Vi har i finansutskottet sagt att vi gärna skulle vilja ha ett mer stringent regelverk.

Jag undrar om man är överens om tröskelvärdena och hur de ska ligga. Är detta minimiregler? Om vi hamnar i en situation där vi vill ha hårdare regler får vi då ha det med detta regelverk?

Anf. 44 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

När det gäller om detta har mjukats upp kan man säga att det som har hänt med förslaget under förhandlingarna är att man tidigare var tvungen att inneha värdepapperet när man blankade det. Det förslag som nu föreligger stämmer väldigt väl överens med den reglering som man har exempelvis i USA, där man har en så kallad soft locate rule, att man rimligen kan anta att man kommer att lokalisera papperet.

Vad gäller specifikt statspapper kan vi konstatera att vi under krisen inte har sett några problem på statspappersmarknaderna. Vi har också Riksgäldens repoåtagande som gör att vi för svenska marknadsförhållanden inte ser att detta problem uppkommer eftersom vi har Riksgäldens repoåtagande och återförsäljarnas åtaganden som gör att man kan hitta värdepapper. Det finns en god likviditet på statspappersmarknaden i Sverige.

Det är helt riktigt att man nu kan blanka om man innehar ett papper som är högt korrelerat med det papper med vilket man vill blanka i, så kallat proxy-hedging. Det är det förslag som föreligger.

Detta är ändå ganska ingripande förslag som man ska kunna genomföra i en krissituation.

Det är också riktigt att flaggning numera inte är med i kompromissförslaget. Det finns dock omfattande krav på rapportering. Man ska komma ihåg att detta leder till mycket höga kostnader för aktörerna. Vi tycker därför att det är viktigt att det förekommer en transparent rapportering runt denna typ av frågor.

Bland medlemsstaterna är man överens om frågan om tröskelvärden. Det finns inga utestående frågor när det gäller detta.

Till sist är detta en förordning, det vill säga att den gäller direkt hos oss. Men man kan också ha hårdare regler i en krissituation, vilket definieras i förordningen.

Anf. 45 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Man kan känna sig lätt kluven i denna fråga. Vi förstår fullt och fast att det skulle behövas en reglering i detta sammanhang. Men man kan ändå hysa en viss skepsis till att det är en förordning som genomförs av Europeiska finansinspektionen. Här ges Finansinspektionen mycket makt som även kan innebära att man kan förbjuda blankning i hela EU. Där kan man hysa en viss skepsis.

Men vi har ingen avvikande mening, utan detta är bara en synpunkt som vi har.

Anf. 46 JONAS SJÖSTEDT (V):

Vänsterpartiet är inte den varmaste anhängaren av denna utveckling av de finansiella marknaderna. Vi har i finansutskottet markerat att vi har en annan uppfattning, och den håller vi fast vid.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Ni hade en avvikande mening den 16 november 2010.

Anf. 48 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Jag vill understryka att när det gäller EU-myndighetens makt är det viktigt att komma ihåg att det är de nationella tillsynsmyndigheterna som sitter i denna myndighet. Det handlar snarare om samarbete mellan alla behöriga myndigheter, det vill säga de nationella tillsynsmyndigheterna – i vårt fall den svenska finansinspektionen och den europeiska. Det är mycket viktigt.

Det har varit diskussioner om hur mycket befogenheter man kan ge till de europeiska tillsynsmyndigheterna. Rådets rättstjänst har nyligen gjort en utredning och bedömning av hur mycket makt man kan ge till Esma och kommit fram till att de befogenheter som nu föreslås är förenliga med fördraget.

Vi ser en viss risk i och med att det i en krissituation är rådet som kan utlysa att det är en krissituation. Det uppstår ett problem om både Esma och rådet har samma befogenhet att utlysa en krissituation. Vi skulle föredra att det är rådet som utlyser en krissituation som sedan föranleder Esma, det vill säga EU och de nationella tillsynsmyndigheterna tillsammans, att besluta om begränsningar i fråga om blankning.

Vi har också haft invändningar vad gäller vilken typ av befogenheter Esma ska ges. Vi hade föredragit att man hade begränsat detta till blankning och möjligen derivat. Vi tycker att skrivningen i dag är alldeles för vid. Men det är någonting som vi fortsätter att vidhålla i förhandlingarna.

Anf. 49 ÅSA ROMSON (MP):

Jag vill ställa en fråga för att få ett klargörande när det gäller att det blir en harmonisering när det blir en förordning. Beträffande den definition som statssekreteraren redovisade av en krissituation undrar jag hur fritt landet självt kan göra en sådan definition. Alltså: Om den svenska finansinspektionen ser att det finns behov av hårdare regler på den svenska marknaden, hur ser regeringen då på flexibiliteten i den mekanism som gör att den svenska synen får genomslag i Sverige?

Anf. 50 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Till att börja med vill jag påminna om att vi inte var ett av de länder som gjorde restriktioner i fråga om denna typ av aktiviteter. Vi har haft svårt att se dessa ganska långtgående regleringar.

Hela poängen med denna förordning är att man ska kunna genomföra restriktioner på ett samordnat sätt. Vi måste komma ihåg att finansiella företag i Europa är gränsöverskridande. När vi genomför olika typer av åtgärder nationellt blir det väldigt besvärligt, och det har över huvud taget inte skett någon samordning under krisen när det gäller denna typ av begränsningar.

Anf. 51 ÅSA ROMSON (MP):
Krävs det enighet?

Anf. 52 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:
Jag har inte de exakta röstningsreglerna i huvudet, men det krävs inte enighet för att genomföra begränsningar. Men vi får återkomma till exakt vilken röstningsregel som gäller i detta fall.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:
Vill Åsa Romson har information i efterhand om detta?

Anf. 54 ÅSA ROMSON (MP):
Ja, det vore bra. I den delen ser vi att det finns ett behov av striktare regler. Vi har nu sett att man hade behövt det tidigare, i stället för det som man har använt sig av tidigare i Sverige. Då är det naturligtvis ett problem med att få en förordning som starkt begränsar detta.

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:
Då kanske Finansdepartementet kanske kan skicka över regelverket.
Jag uppfattar att det finns en avvikande mening från Vänsterpartiet som är en upprepning av den som gjordes i finansutskottet den 16 november 2010. I övrigt finns det stöd för regeringens position i denna fråga. Om det utvecklar sig till att bli bara en diskussion finns det stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Vi går vidare. Punkt 8 är struken. Punkt 9 Övriga frågor handlar om reglering av finansiella tjänster. Det är en informationspunkt. Finns det något att säga där?

Anf. 56 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA :
Under övriga ärenden kommer kommissionär Barnier att informera om läget när det gäller genomförandet av lagstiftningsprogrammet om finansmarknaderna och de finansiella tjänsterna.

Anf. 57 JONAS SJÖSTEDT (V):
Jag är lite nyfiken och vill ställa en fråga. Har det funnits någon diskussion om att ha något som liknar den amerikanska Glass–Steagall Act på EU-nivå och att man så att säga skiljer bankverksamhet från finansspekulation och att man har olika regelverk? Man kan till exempel när det gäller derivathandel diskutera hur lämpligt det är att man har samhällseliga garantier för det. Har det funnits någon sådan diskussion?

Anf. 58 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:
Jag kan konstatera att kommissionen inte har lagt fram något sådant förslag. Det har förekommit diskussioner i den kommitté som Susanne Ackum sitter i, EFK. Man ska då veta att EU-kommissionen har en ganska omfattande dialog med tredjeländer, och då inte minst med USA, när det gäller finansmarknadsfrågorna. I den informella diskussion som

har varit har man sett problemet. Det är precis den typ av problem som USA ser – hur svårt det är att skilja dessa transaktioner från varandra.

Kommissionen har valt att inte lägga fram något konkret förslag. Däremot har den ett otroligt ambitiöst program när det gäller reglering av marknaden i övrigt, och då även när det gäller derivat.

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkten övriga frågor.

Finns det några andra övriga frågor?

Anf. 60 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Ska jag informera om det inledande mötet på måndag om ESM?

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Kör på.

Anf. 62 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Vi kommer på måndag eftermiddag att delta i det mellanstatliga mötet som handlar om den permanenta krismekanismen ESM. Det är någonting som rör eurozonen men där samtliga medlemsstater i EU deltar. Det har tagits upp tidigare här i EU-nämnden, senast inför Ekofin i februari som en informationspunkt. Finansministern sade då bland annat att det inte är så att vi ingår i ESM, men det är inte heller så att ESM är förbehållna euroländerna. Det är klart att de skulle välkomna att Sverige deltar eftersom vi är ett land med AAA-rating. Men det gör vi inte. Däremot kan vi från fall till fall välja att vara delar av en finansieringsaktion på det sätt som vi faktiskt var när det gällde Irland.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Tanken med detta arbete är att det ska vara klart till toppmötet den 24–25 mars. Nu är det jag som sitter vid bordet. Om någon av mina tjänstemän skulle sitta här skulle han kanske notera att det har skett stora framsteg. Jag skulle snarare vilja uttrycka det som att det faktiskt återstår en hel del arbete i denna fråga.

Man är alltså överens om huvudprinciperna. Jag skulle kunna säga att man dessutom har bestämt sig för den institutionella formen för ESM, och det är att den ska vara en internationell finansiell institution. Det är väldigt viktigt. Att utlåningskapaciteten ska röra sig om 500 miljarder euro har annonserats, men det diskuteras fortfarande.

Det finns en rad återstående frågor. Hur ska man beträffande beslutsreglerna bestämma när denna fond ska aktiveras? Ska det vara enhällighet eller någon annan beslutsregel?

Sedan är det kapitalstrukturen. Problemet med ESFS, som jag nämnde tidigare, var att den i slutändan visade sig ha betydligt lägre utlåningskapacitet än man trodde. Det vill man naturligtvis undvika för denna mekanism. Om det rör sig om 500 miljarder euro vill man verkligen kunna låna ut det. För att kunna ha denna kapacitet, och med tanke på att många av de länder som i dagsläget finns i eurozonen har ganska låg kreditvärdighet, ställs det krav på att länderna betalar in en viss summa till denna mekanism, som i princip finns på banken. Resten handlar om

att man har dragningsrätter på de länder som deltar. Exakt hur detta ska se ut är en mycket viktig fråga att diskutera.

I dessa sammanhang blir det också viktigt att fundera på vilken fördelningsnyckel man ska ha. Hur mycket ska olika länder betala in? Då diskuteras ECB:s fördelningsnyckel. Eller ska man ha någon annan nyckel? I detta sammanhang vill jag påminna om att Sverige gjorde ett inspel om att man kanske skulle ha en fördelningsnyckel utifrån hur mycket risk de olika länderna kan bidra till, i princip att de bidrar till att aktivera denna lånefacilitet.

ECB-nyckeln har alltså extrema konsekvenser för en del länder. Ett sådant fall är faktiskt Estland som, om man använde ECB-nyckeln, skulle behöva betala in 10 procent av sin bnp.

Detta är alltså mycket komplext. Nu handlar det mycket om kalibreringar. Vilken nyckel ska man egentligen använda?

En annan sak som man diskuterar är vad ESM egentligen ska göra? Ska man bara bevilja lån? Det har varit diskussioner om man ska köpa obligationer. Det har till och med varit diskussioner om eurobonds och så vidare. Det handlar även om detaljerna när det gäller vad lånefaciliteten egentligen ska göra. Ska man kunna agera lite mer preventivt också?

IMF har en typ av lånefacilitet som heter Precautionary Credit Line och Flexible Credit Line. Detta går i princip ut på att ett land kanske inte behöver ett lån. Men det finns en viss oro runt ett banksystem eller liknande som gör att man i princip skulle behöva säga till ESM: Ifall vi råkar ut för detta har vi möjlighet att låna från er. De diskussionerna finns också.

Man diskuterar helt enkelt också prissättningen. Vad är det för ränta man egentligen ska betala? Ska den vara låg, så att länder som är i kris inte får alltför stora betalningsströmmar? Eller måste man ha en lite högre ränta för att undvika moral hazard-problemen, att det blir för billigt att låna pengar? Det är också avvägningar som görs.

För varje möte jag är på är jag betydligt mindre optimistisk om att vi ska kunna lösa ut det här till den 24–25 mars, medan de andra kommer tillbaka och säger att nu antligen är glaset halvfyllt åtminstone.

Från svensk sida har vi suttit med i ESM. Vi har fört fram olika principiella ståndpunkter. Man måste minimera det som kallas moral hazard. Den ska användas i en krissituation. Det är också viktigt om man får de här lånen: Länderna måste visa på nödvändiga budgetsaneringar. De ska kunna vidta ekonomiska reformer så att förtroendet för deras ekonomi återställs. Lånen är till för en övergångsperiod, medan länderna själva bestämmer hur de ska kunna komma tillbaka till budgetbalans och vidta nödvändiga reformer.

Vi tycker också att IMF ska involveras i de här processerna. Vi tror att det ger trovärdighet till programmet. Samtidigt ska man komma ihåg att det ökar utlåningskapaciteten. IMF har mycket pengar.

Avslutningsvis i det här ESM-dokumentet finns det ett stycke som handlar om bilaterala långivare, det vill säga att vi från fall till fall skulle kunna ställa upp och vara med i de här låneaktionerna. Där har vi varit mycket tydliga på att det måste bli transparent och tillfredsställande. Det betyder att om vi ska medverka ska det naturligtvis vara förankrat i svensk riksdag. Då ska vi ha full information. Vi ska också vara med om

2010/11:27

11 mars

att bygga upp den här lånefaciliteten, precis som vi är nu vad gäller Irland.

Det är även en fråga om vilken senioritet de bilaterala långivarna ska ha i det fallet, enkelt uttryckt, att om landet går i konkurs, vilken rätt har vi i det konkursboet? Då ville vi ha samma senioritet som ESM. Jag vet att det är ett hemskt uttryck, men det är det lättaste sättet för folk att förstå vad senioritet innebär.

Jag kan avsluta med att säga, som jag sade tidigare, att utformningen av ESM och det eventuella tillskottet till EFSF kommer att vara en väldigt viktig ingrediens i hela den fortsatta diskussionen om krishantering och hur vi i framtiden ska undvika att hamna i den här situationen igen.

Anf. 63 JONAS SJÖSTEDT (V):

Det är väl inte någon orimlig spekulatio n att tro att Grekland kommer att behöva skriva ned sina skulder. Vilken roll kommer ESM att spela i skuldnedskrivningen, och hur kommer det att gå till i så fall?

Om man då ska köpa obligationer, gäller det bara nya obligationer? Eller kan man köpa upp obligationer på andrahandsmarknaden också? Diskuteras det inom ramen för ESM?

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Det är två bra frågor.

Anf. 65 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Jag glömde att säga det. Det är en jätteviktig fråga, det här med private sector involvement och skuldnedskrivningarna. Det är någonting som har uppmärksammats. Från ett ekonomiskt sätt att tänka är det självklart att vi diskuterar incitament, och det är då också självklart att man ska diskutera incitamenten för långivarna att framöver granska dem man lånar ut till på ett mer kritiskt sätt än vad man kanske har gjort hittills. Det här är nästa fråga som man inte är överens om.

Man har diskuterat collective action clauses, som faktiskt redan finns i dag – det gäller även våra egna obligationer. Det finns med på bordet. Men vad gäller alla andra dessa frågor är det precis lika komplext och råder det precis lika mycket oenighet om som i de andra frågorna.

Man kan säga att Tyskland driver väldigt klart en linje att det ska mer röra sig om lån än de andra faciliteterna, medan de länder som behöver lån i dagsläget naturligtvis driver att det ska finnas så mycket kapacitet som möjligt med olika instrument. Ungefär så ser situationen ut.

Grekland ställde Jonas Sjöstedt en fråga om. Grekland och ESM har ingenting med varandra att göra, om det var det som var frågan. Däremot har det väl att göra med omförhandlingarna. EFSF kom till efter Grekland. ESM är utvecklingen av det hela. Omförhandlingen om Grekland rör sig också om omförhandling om exempelvis de irländska lånen. Allting finns på bordet i dag, och det är inte omöjligt att de diskussionerna kommer att ske i kväll – jag skulle snarare se det som sannolikt.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Nu sker det en del beslut och diskussioner i dag och i kväll. Kan det påverka vårt ställningstagande på måndag så att vi måste ha ett telefonsammanträde på måndag till exempel?

2010/11:27

11 mars

Anf. 67 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Just det – det kanske jag skulle ha sagt. Om det i kväll kommer ut information som exempelvis rör lagstiftningsförslagen, de sex olika rättsakterna, är mitt förslag att vi tar ett telefonmöte med EU-nämnden, om det skulle påverka ordentligt, om det är okej med er.

ESM ska alltså börja kl. 3, men sedan är tanken att det någon gång under kvällen övergår i ett Ekofinmöte. Då måste vi ha något telefonmöte på måndag. Ordförandeskapet har som ambition att lagförslagen ska upp under kvällen och natten och att vi ska ha fattat ett beslut när vi kommer ut därifrån – ungefär som när man väljer påve.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Om det blir ett telefonmöte skulle det i så fall bli under måndagen. Då får vi återkomma på sedvanligt sätt.

Anf. 69 BO BERNHARDSSON (S):

När det gäller inbjudan att delta i den så kallade europakten är det väl ingen brådska där, utan det kan vi ta det lugnt med?

Anf. 70 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Får jag förtydliga: Jag tänker absolut inte att det är det vi ska ha. Vad jag tänker mig är att om vi på mötet i kväll känner att det skulle ha bäring på beslutet om lagförslagen kan det vara så att vi vill konsultera hur regeringens ståndpunkt ska vara där. Det rör inte den här pakten. Det är en annan fråga.

Anf. 71 BO BERNHARDSSON (S):

Nej, det förstod jag. Jag tyckte ändå att jag ville försäkra mig om att det där är en långsam process.

Anf. 72 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Det har jag noterat.

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Då är vi färdiga med Finansdepartementet i dag och tackar för information och bra diskussioner.

2 § Jordbruk och fiske

Landsbygdsminister Eskil Erlandsson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 21 februari 2011

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 17 mars 2011

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar landsbygdsminister Eskil Erlandsson välkommen. Min första fråga är om det finns några utestående A-punkter. Ja.

Anf. 75 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Jag vet att omröstningen om fiskeriavtalet med Marocko delvis gällde A-punkter. Det gick ju på A-punktslistan innan. Sverige hade ett väldigt bra agerande där, och landsbygdsministern var så att säga banerförare för folkrätten. Men jag är osäker på gången. Som jag förstod det var det rådet som gav kommissionen ett förhandlingsmandat. När kommer avtalet tillbaka för beslut? Det måste väl ske inom några veckor. Det är en intressant fråga, tycker jag.

Anf. 76 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Det är en korrekt beskrivning som Jonas Sjöstedt ger. Det som rådet hade att ta ställning till var ett mandat för kommissionen att börja förhandla med Marocko. Det kommer tillbaka, men när det gör det kan jag i varje fall inte nu svara på. Skulle jag gissa blir det när eller om de avtalsslutande parterna – kommissionen och den andra sidan – kan komma överens. Om det tar veckor eller månader har jag ingen kunskap om.

Anf. 77 ORDFÖRANDEN:

Är Jonas Sjöstedt nöjd med det? Bra.

Då går vi över till frågan om återrapport. Den 21 februari var det ett rådsmöte. Vill ministern säga något om det?

Anf. 78 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Jag är beredd att svara på frågor.

Anf. 79 ORDFÖRANDEN:

Om det inte finns några frågor lägger vi återrapporten till handlingarna och går över till dagens dagordning. Punkterna 4–6 handlar om GMO. I miljö- och jordbruksutskottets behandling togs de i ett sammanhang med en samlad diskussion. Om det inte finns en majoritet som är emot det föreslår jag att vi tar samma grepp här, alltså punkterna 4, 5 och 6 tillsammans. Sedan klubbar jag av varje fråga för sig. Kan vi göra på det sättet? Ja.

Anf. 80 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Företaget Bayer Crop Science har ansökt om att få släppa ut den genetiskt modifierade bomullen GHB614 på marknaden. Ansökan gäller användning i livsmedel och foder. Bomullen är genetiskt

modifierad för att vara tolerant mot ogräsmedlet glyfosat. Regeringen avser att rösta för kommissionens förslag till godkännande av bomullssorten eftersom Efsa och svenska myndigheter har bedömt att den är lika säker som vanlig bomull för människor, djur och miljö.

Nästa ärende gäller företaget Monsanto, som har ansökt om tillstånd att få släppa ut den genetiskt modifierade majsen MON 89034 × MON 88017 på marknaden. Ansökan gäller användning i livsmedel och foder, och majsen är genetiskt modifierad för att vara resistent mot vissa skadeinsekter i majsodlingar och tolerant mot ogräsmedlet glyfosat. Regeringen avser att rösta för kommissionens förslag till godkännande av majssorten eftersom Efsa och svenska myndigheter har bedömt att den är lika säker som vanlig majs för människor, djur och miljö.

Det tredje ärendet gäller företagen Pioneer och Dow Agro Sciences, som har ansökt om tillstånd att få släppa ut den genetiskt modifierade majsen 1507 på marknaden. Ansökan gäller användning i foder, och majsen är genetiskt modifierad för att vara tolerant mot ogräsmedlet glyfosinat. Regeringen avser att rösta för kommissionens förslag till godkännande av majssorten eftersom Efsa och svenska myndigheter har bedömt att den är lika säker som vanlig majs för människor, djur och miljö.

Anf. 81 ORDFÖRANDEN:

Miljö- och jordbruksutskottet hade överläggning i den här frågan den 10 mars. Då anmälde avvikande mening från Miljöpartiet och Vänsterpartiet, och det var en ganska omfattande diskussion. Måhända kan vi ta en något mindre diskussion här.

Anf. 82 ÅSA ROMSON (MP):

Ordförande! Tack, ministern, för föredragningen! Vi hade ju en diskussion om detta i miljö- och jordbruksutskottet för bara några dagar sedan. Jag vill bara förtydliga att alla de tre sorterna är insatsvaror för köttproduktion bland annat och ska alltså ges i foder till djur och även som livsmedel. Om jag inte är helt felinformerad är det ingen stark märkning i konsumentledet om att man har använt genmodifierat foder. Det är en av anledningarna till att vi tycker att det är olyckligt att man släpper ut de här produkterna på marknaden och till att vi anmälde avvikande mening i miljö- och jordbruksutskottet.

Den andra frågan handlar om hur Sveriges regering ser på Efsa-bedömningen när det gäller försiktighetsprincipen för långsiktiga konsekvenser när man har GMO:er i foder.

Anf. 83 PYRY NIEMI (S):

Ordförande! Tack, ministern, för föredragningen! Som vi sade i miljö- och jordbruksutskottet i går har vi ingen avvikande mening, men vi vidhåller att det är försiktighetsprincipen som ska gälla. Vi kommer att ha en större diskussion om principerna under sommaren och hösten, inte minst när det gäller Efsa och hur vi förhåller oss till detta långsiktigt. Jag vill också i nämnden framföra att detta med socioekonomiska konsekvenser och hälsoeffekter inte tydligt tas upp i de här sammanhangen. Det tycker vi är ett viktigt ställningstagande.

Vi har också ett litet krav, och det nämnde vi i går. Landsbygdsministern sade inte fullt ut i vilka länder de här produkterna produceras. Den informationen tycker vi ska komma till miljö- och jordbruksutskottet men också till EU-nämnden, för det har bäring på hälsoläget och de socioekonomiska konsekvenserna av hur produktionen fungerar när man producerar de olika GMO-grödorna.

Det är ett tufft klimat för exempelvis bönder i Sydamerika. Vi har haft uppe den diskussionen tidigare. Här skulle vi vara mycket intresserade av att från fall till fall få veta i vilka länder det är som produktionen sker. Då är det lättare för oss att utvärdera om man ska ta en ordentlig diskussion om detta med socioekonomiska konsekvenser.

Anf. 84 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Vi står fast vid vår avvikande mening. Man kan notera att när man röstade i den ständiga kommittén var det ett flertal medlemsländer som röstade mot att godkänna de här produkterna. Vi är alltså i gott sällskap.

Anf. 85 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Som kommentar till den sist framförda synpunkten kan jag säga att skälet till att de här frågorna kommer till rådet ju är att tidigare kommittéarbete och så vidare inte har gett sådana utslag att man har kunnat säga ja eller nej, utan det har varit ständiga blockeringar.

När det gäller frågan var de här grödorna odlas någonstans har vi uppgifter om att det är i Argentina, Brasilien och USA. Jag vill också här likaväl som i utskottet i går påminna om att de ansökningar som vi har här inte är ansökningar om odling här eller i Europa i övrigt utan om användning. Det gäller alltså inte odling, som omfattas av ett annat regelverk.

Försiktighetsprincipen nämndes här. Vi utnyttjar den samlade expertis som finns i Europeiska unionen vid de bedömningar som görs. Det gör vi för att vi ska få bästa möjliga granskning av livsmedelssäkerheten från fall till fall i den här typen av ärenden. Efsas uppgift är att samla ihop den bästa möjliga expertrådgivning vi kan tillgå i det här sammanhanget. Jag har förtroende för att man gör så många och så bra undersökningar som möjligt när den här typen av ansökningar ska bedömas.

När det gäller frågeställningen om märkning kan jag säga att animaliska livsmedel inte behöver märkas enligt EU-regler. Det finns flera skäl till det. Huvudskälet är att kött, mjölk och ägg från djur inte blir genetiskt modifierade när djuret har ätit genetiskt modifierat foder. Det är skälet till att reglerna ser ut som de gör.

Jag gör också bedömningen att det är synnerligen svårt att härleda vilket foder som exempelvis ett djur som producerar ägg har ätit. Det är näst intill omöjligt att kontrollera det i efterhand. Det är skälet till att det inte finns något regelverk på det här området.

Anf. 86 PYRY NIEMI (S):

Ordförande! Tack, ministern! Jag välkomnar att ministern säger vilka länder det handlar om. Jag hoppas att vi i fortsättningen får veta det i förväg, så att vi slipper eftersöka den här informationen. Det underlättar processen från fall till fall, precis som ministern också säger. I vissa

lägen kommer det att bli konfliktladdat, för vi har kanske ibland olika uppfattningar. I andra lägen blir det inte alls några konflikter. Vi kan hur som helst undvika konflikter i diskussionerna om vi får informationen i god tid. Då vet vi hur vi ska bedöma från fall till fall.

Nu är detta en viktig nyckelfaktor. Vi är flera som anser att just de socioekonomiska konsekvenserna måste belysas i de här sammanhangen. Det kommer också en diskussion framöver om hur Efsa ska tolka detta.

Jag vet att detta är kontroversiellt i hela Europa. Det finns väldigt många uppfattningar, men det är ändå bra att vi lyfter fram den här diskussionen både här i EU-nämnden och i miljö- och jordbruksutskottet, så att det blir en hyggligt samlad hållning.

Anf. 87 ÅSA ROMSON (MP):

Jag har bara en kommentar om detta med märkningen. Konsumenterna är ju intresserade av att få veta om produkterna har varit med i den här produktionskedjan. Bland annat är man orolig över den odling som sker i andra länder och det sätt på vilket man hanterar det. Jag tror inte att man behöver vara orolig för själva livsmedelssäkerheten när man äter köttet, men precis som landsbygdsministern är intresserad av att svenska konsumenter ska känna till att kött är producerat i Sverige för att vi har vissa djuretiska regler finns det en anledning för svenska konsumenter att vara intresserade och få information om de produkter som de köper är med i den produktionskedja där det ingår GMO:er från andra länder. De svenska bönder som producerar animaliska produkter och väljer att avstå från sådant foder får annars inget stöd.

Anf. 88 LARS HJÄLMERED (M):

Herr ordförande! Vi är beredda att stötta det som landsbygdsministern för fram. Det är viktigt att lägga in två saker. Det ena är det som Pyry Niemi är inne på. Det kommer att ske en överläggning med miljö- och jordbruksutskottet senare om principfrågan, givet att det är under översyn i EU just nu, på vilka grunder olika länder till exempel kan säga nej.

Det har framkommit att allmänna miljö- och hälsoskäl inte fungerar med hänsyn tagen till EU-fördrag, WTO och sådant. Nu diskuteras vilka skäl man skulle kunna anföra. Det är lätt att snacka i de här frågorna, men man måste få fram en lista över vilka skäl det skulle kunna vara hur Sverige ska förhålla sig till det. Det är en viktig diskussion vi har framför oss i utskottet tillsammans med landsbygdsministern och miljöministern.

Det andra som är viktigt att ha med är att utöver detta med Efsa och Jordbruksverket som har uppgifter i Sverige har vi också Gentekniknämnden. Där har vi en parlamentarisk sammansättning tillsammans med expertis inom olika områden, medicin, biologi och annat.

Gentekniknämnden är rådgivare inför Jordbruksverket när man ska hantera den här typen av ansökningar. De har tagit fram ett etiskt dokument där man tittar på hur man gör enligt försiktighetsprincipen och bedömer enligt ett slags cost-benefit-analys. Vad är det för saker man ska bedöma?

Där landar de olika partierna i olika slutsatser. Det är mer som en viktig del i beslutsunderlaget. Vi ska inte glömma bort att det har skett en

ganska solid beredning i övrigt innan det har kommit in i ansökningsförfarandet.

Anf. 89 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Den propå som är framförd från Pyry Niemi tar vi till oss. Självklart ska vi kunna tillhandahålla de uppgifterna redan på förhand.

Vad beträffar kontrollmärkningsfrågan är det enligt min uppfattning konstaterat att lagstiftning måste vara kontrollerbar. I annat fall rekommenderar jag att man till exempel certifierar sig i enlighet med Kravs, Svenskt Sigills eller någon annans principer. Då är det någon annan som har ansvar för att kunna kontrollera att det jag påstår är korrekt, rätt och riktigt.

Ska samhället lagstifta måste det vara på objektiva grunder möjligt att kontrollera. Annars är det meningslöst att ha en lagstiftning.

Anf. 90 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar det som att Vänsterpartiet följer upp sin avvikande mening och även Miljöpartiet förmodar jag. I övrigt finns det stöd för regeringens position i frågan under punkterna 4, 5 och 6.

Vi går till punkt 7. Det är en informationspunkt om mejerimarknaden.

Anf. 91 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Denna dagordningspunkt gäller kommissionens kvartalsvisa redovisning av marknadsläget inom mjölksektorn. Det var den kraftiga prisnedgången på mjölkkråvara som skedde under åren 2008 och 2009 som föranledde kommissionen att inleda denna rapportering till rådet.

Den som har följt rapporteringen har kunnat notera att priset på mjölk nu stigit till en relativt hög nivå igen. Jag har inte tagit del av den rapport som kommissionen nu ska presentera för rådet. Men enligt våra egna analyser har det inte skett några dramatiska prisförändringar det senaste kvartalet.

Jag noterar att det allmänna lönsamhetsläget är bättre nu än för drygt ett år sedan.

Anf. 92 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den informationen. Vi går vidare till punkt 8, Den gemensamma jordbrukspolitiken mot 2020: Att klara framtidens utmaningar i fråga om livsmedel, naturresurser och territoriell balans. Där var det överläggning den 3 mars i miljö- och jordbruksutskottet. Det anmälades då ett antal avvikande meningar. Det är långa texter som vi kanske kan bilägga protokollet för enkelhetens skull snarare än att läsa upp dem här.

Anf. 93 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Kommissionens meddelande om framtida CAP har diskuterats på flera rådsmöten under vintern. På kommande rådsmöte ska vi nu slutligen diskutera förslag till slutsatser. Slutsatserna är rådets svar på kommissionens meddelande och en viktig signal till kommissionen inför arbetet med att ta fram lagförslag vilka kommer att presenteras i slutet av 2011.

Ordförandeskapet har tagit fram förslag till slutsatser. Förhoppningen från ungrarnas sida är självklart att dessa ska kunna antas som rådsslutsatser. För att rådsslutsatser ska kunna antas krävs som ni vet att samtliga medlemsstater kan ställa sig bakom dem. Om enhällighet inte kan uppnås kan ordförandeskapet välja att i stället presentera slutsatserna som ordförandeskapsslutsatser.

Den allmänna svenska linjen är att det krävs fortsatt kraftfulla reformer av den gemensamma jordbrukspolitiken. Detta har vi varit tydliga med både i bilaterala kontakter med andra medlemsländer men också inom rådet. Vi vill se en reform som leder till väsentligt lägre utgifter, en ökad marknadsorientering och ett ökat relativt fokus på politiken för landsbygdsutveckling.

Det förslag till slutsatser som nu ligger framför oss är ett bra försök av ordförandeskapet att jämkä ihop olika åsikter från 27 medlemsländer. Jag kommer att framföra mitt tack till det ungerska ordförandeskapet för att det har hanterat denna komplicerade process konstruktivt och effektivt.

Regeringen välkomnar att behovet av regelförenkling och en mer rättvis fördelning av direktstöden så tydligt betonas i förslaget till rådsslutsatser. Vi välkomnar också att man i slutsatserna eftersträvar en större miljöutväxling av satsade resurser inom den andra pelaren.

Slutligen välkomnar vi att behovet av innovation betonas för att kunna möta framtida miljöutmaningar och ekonomiska utmaningar inom det europeiska jordbruket. Dock ser vi från regeringens sida stora svårigheter med det nuvarande förslaget till slutsatser. Till dessa hör indirekta skrivningar som föregriper förhandlingarna om EU:s långtidsbudget och skrivningarna om direktstödens betydelse framöver. Vi har också svårigheter med paragraferna om fortsatta möjligheter till kopplade stöd och marknadsstöd.

Regeringen har som ambition att vara en konstruktiv förhandlingspart så långt som möjligt inom ramen för den budgetrestriktiva linjen för att kunna påverka politikens innehåll i en riktning som ligger närmare de svenska prioriteringarna. Denna konstruktiva inställning har självfallet begränsningar. Det utkast som i dag ligger på bordet har jag mycket svårt att se att vi ska kunna ställa oss bakom. Vi har emellertid ännu inte sett en slutlig version.

Min bedömning är att frågan kommer att förhandlas in i det sista och att det först är på ministermötet som vi kommer att veta utgången. I denna process måste vi vara beredda att ge och ta. Den slutgiltiga utformningen av rådsslutsatserna samt andra länders agerande kommer att påverka Sveriges ställningstagande.

Anf. 94 ORDFÖRANDEN:

Här finns avvikande meningar redan utformade i miljö- och jordbruksutskottet. Vi kanske kan vara lite sparsamma så att vi inte upprepar det som sades där alltför mycket.

Anf. 95 PYYRI NIEMI (S):

Jag vill bara hänvisa till vår avvikande mening.

Anf. 96 ÅSA ROMSON (MP):
Jag gör samma sak till vår avvikande mening.

Anf. 97 MARGARETA SANDSTEDT (SD):
Det är samma här. Vi vidhåller vår avvikande mening.

Anf. 98 JONAS SJÖSTEDT (V):
Vi vidhåller den avvikande meningen. Det är bra att regeringen säger att den är beredd att gå emot slutsatserna när de har detta innehåll.

Anf. 99 ORDFÖRANDEN:
Jag sammanfattar det som att det finns fyra olika avvikande meningar. De är lite olika. Men man får väl ändå säga, Pyry Niemi, att grundtonen i dem inte är så olika regeringens trots allt. Vi behöver inte diskutera det nu. Men när jag läste igenom det var det lite en strid om påvens skägg här och där.

Det finns fyra olika avvikande meningar. Även med hänsyn taget till det finns det för närvarande i dag stöd för regeringens ståndpunkt på punkten 8.

Vi går vidare till punkt 9, FAO. Det är en diskussionspunkt om institutionella frågor. Man ska ha en ny chef.

Anf. 100 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):
Utanför rådmötet kommer det att vara en lunchdiskussion om FAO. Det ungerska ordförandeskapet har bjudit in till en lunchdiskussion. Den kommer med största sannolikhet att handla om valet av ny generaldirektör till FN:s jordbruks- och livsmedelsorgan FAO som äger rum i samband med FAO:s konferens i juni. Nuvarande generaldirektör Diouf, som har suttit i snart 18 år på posten, kommer att avgå vid årsskiftet.

Det pågår för närvarande ett stort arbete med att reformera och effektivisera FAO. Den nya generaldirektören kommer att ha en viktig uppgift i att fortsätta detta arbete. Det finns sex kandidater till posten. Dessa är från Brasilien, Spanien, Österrike, Iran, Irak och Indonesien. Vi tycker att det är positivt att det finns så många kandidater då det ger oss möjlighet att välja den som vi anser är bäst lämpad för att leda organisationen.

Sverige bör fortsatt främja en öppen och transparent process som är meritbaserad. I samband med FAO:s rådsmöte i april ska det ske en öppen utfrågning av samtliga kandidater. Först därefter anser regeringen att vi kan fatta beslut om vem vi ska rösta på.

Anf. 101 MARGARETA SANDSTEDT (SD):
Herr ordförande! Vi har tittat på de olika cv-skrivningar som kandidaterna har lagt fram om sig själva. Det har varit intressant. Från vårt håll skulle vi gärna utifrån det vilja förorda österrikaren Franz Fischler som är tidigare EU-kommissionär. Vi tror att det kan vara positivt med en tidigare EU-kommissionär som har sina kontakter som skulle kunna gynna jordbruket. I andra hand ser vi gärna brasilianaren som heter Graziano da Silva. Han har tydligen stor förståelse och kännedom om hur FN:s livsmedelsorgan fungerar. Han verkar också ha gjort mycket positivt för att lyfta jordbruket i Brasilien. Det är de två önskemål vi vill föra fram.

Anf. 102 ORDFÖRANDEN:

Finns det några svenska preferenser här, Eskil Erlandsson?

2010/11:27

11 mars

Anf. 103 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Jag noterar framställningen här. Jag konstaterar att vi inväntar den öppna utfrågning som ska vara. Först därefter anser vi att vi kan fatta ett beslut i regeringen om vem ska stödjas från svensk sida.

Anf. 104 MARIE GRANLUND (S):

Från Socialdemokraternas sida har vi inga direkta synpunkter. Vi har varit djupt engagerade i ett annat kandidatval. Vi har inte hunnit med detta.

Anf. 105 ORDFÖRANDEN:

Finns det några lärdomar att dra?

Anf. 106 MARIE GRANLUND (S):

Det där med öppna utfrågningar är vi lite skeptiska till.

Anf. 107 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar det som att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta kandidatdiskussionerna under punkt 9.

Punkt 10 är övriga nytillkomna frågor och heter En förenklad gemensam jordbrukspolitik. Det är väl knappast någon som är emot det.

Anf. 108 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Utöver denna frågeställning finns det också en övrig fråga som handlar om djurvelfärd. Vad beträffar den första frågeställningen är det så här långt bara 24 medlemsstater som ställer upp och inte 27, vilket det borde vara. Vi får se om vi kan övertyga de ytterligare tre om nödvändigheten av fortsatta förenklingar.

Den andra frågan handlar om djurvelfärd. Där arbetar kommissionen med att ta fram en andra handlingsplan. Vi tycker att det är viktigt att öka efterlevnaden av de regler som redan finns på djurvelfärdsområdet. Det ska också märkas i skillnaden i konkurrenskraften mellan medlemsländerna om man jämför efterlevnaden på ett bättre sätt än vad som är fallet i dag.

Anf. 109 ÅSA ROMSON (MP):

Jag har en fråga på den sista punkten. Den första handlingsplanen sträckte sig till 2010. Man jobbar lite på övertid när man inte har antagit en ny handlingsplan för tillfället. Har ministern någon uppfattning om när det arbetet kommer att gå i hamn och utkristalliseras till något mer konkret? Vi stöder naturligtvis att man ska syfta till att djurskyddsnivån ska höjas och bli bättre. Men man behöver få lite mer kött på benen. När ser vi mer av förslaget?

Anf. 110 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Kommissionen har angett att man under perioden januari–mars 2011 kommer att konsultera medlemsländerna och andra intres-

2010/11:27
11 mars

senter på det här området. Under perioden april–juli kommer man att arbeta med konsekvensanalyser. I september och oktober planerar man att gemensambereða inom kommissionen. I november ska man översätta det som man har kommit fram till. I december planerar man att lägga fram det för antagande.

Anf. 111 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under övriga frågor och tackar Eskil Erlandsson med medarbetare för i dag.

Anf. 112 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar miljöminister Andreas Carlgren med medarbetare välkomna till dagens samråd. Finns det några A-punkter att diskutera? Om så inte är fallet lägger vi de frågorna åt sidan och kommer till frågan om återrapport. Jag har en anteckning om att det senaste mötet var den 20 december. Finns det någonting som ministern vill säga från det mötet?

Anf. 113 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C):

Jag hänvisar till den skrivna rapporten.

Anf. 114 ORDFÖRANDEN:

Finns det några frågor? Om så inte är fallet lägger vi återrapporten till handlingarna.

Vi går över på dagens dagordning. Den första punkten är punkt 3. Det är en beslutspunkt som handlar om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter.

Anf. 115 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C):

Det är en fråga som har behandlats i miljö- och jordbruksutskottet. Jag har där redogjort för våra ståndpunkter. Finns det något mer att fråga om ska jag svara på det.

Anf. 116 ORDFÖRANDEN:

Det fanns alltså inga avvikande meningar i miljö- och jordbruksutskottet. Det skulle jag ha sagt tidigare.

Anf. 117 ÅSA ROMSON (MP):

Vi var lite ovana i miljö- och jordbruksutskottet eftersom ministern kom till oss redan i tisdags och inte i går. Det gjorde att allt inte var klart, i alla fall inte i mitt huvud. Jag har en fråga. Det här har ju förhandlats under ganska lång tid. Hur står den svenska positionen och förslaget inför rådet i jämförelse med det som parlamentet har landat i?

Anf. 118 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Min fråga tangerar detta. Om jag förstår det rätt är EU-parlamentets position bättre än rådets ur miljösynpunkt på en del områden. Har det funnits någon möjlighet att driva en gemensam överenskommelse i parlamentets riktning? Har det varit Sveriges ambition på några områden?

Sedan ser jag att kommissionen har föreslagit att man ska flytta produktlistan från WEEE-direktivet till ROHS-direktivet på grund av rättslig grund. Jag antar att WEEE har gått på miljöartikeln och ROHS på inre marknad. Vilka effekter har det om man flyttar produktlistan?

Anf. 119 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C):

När det gäller frågan om parlamentet handlar det framför allt om diskussionen om ambitionsnivån. Som jag redogjorde för i utskottet har Sverige väldigt ihärdigt drivit uppfattningen att vi ska ha det höga insamlingsmål som har diskuterats, nämligen 65 procent. Det har inte gått att skapa majoritet för det i rådet. Vi har välkomnat att parlamentet har en mer ambitiös linje. Nu har det varit ordförandeskapets uppgift att förhandla med parlamentet. Vi får se vilka kompromissförslag som kommer från parlamentet. Vi i Sverige är självfallet beredda att driva på för en så ambitiös linje som möjligt om möjligheten öppnar sig, men den möjligheten har hittills inte funnits i rådet.

Frågan om ROHS-direktivet och kopplingen till det är en fråga som jag inte riktigt kan svara på i det här läget. Det är en expertnivå som vi inte har diskuterat nu i de politiska förhandlingarna.

Anf. 120 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar att det finns stöd för regeringens position under punkt 3.

Vi går vidare till punkt 4. Det är en diskussionspunkt, och den har delvis varit uppe tidigare med Eskil Erlandsson. Den handlar om genetiskt modifierade organismer. Den har varit uppe som en information i miljö- och jordbruksutskottet.

Anf. 121 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C):

Jag hänvisar till den diskussion vi hade i utskottet och svarar gärna på frågor och lyssnar på synpunkter.

Anf. 122 JONAS SJÖSTEDT (V):

Det finns ju länderspecifika förutsättningar för en del av de här genetiskt modifierade produkterna. Jag tycker att det är ett problem vid prövningen att det är så svårt att väga in det i en enhetlig prövning. Vår ståndpunkt är att länder ska ha rätt att tacka nej till odling även med miljö och folkhälsa som grund. Det anmäler vi som vår avvikande mening i det här fallet.

Anf. 123 ÅSA ROMSON (MP):

Vi hade ett kort meningsutbyte i frågan i miljö- och jordbruksutskottet, men då aviserade vi, precis som nämndes under den tidigare punkten, en större överläggning i utskottet längre fram. Vi inväntar underlag från kommissionen, som miljöministern har redogjort för. Det gör att detta står och stampar lite. Under tiden har Miljöpartiet framfört att vi ser problematiskt på denna fråga, och vi vidhåller den avvikande mening som har funnits sedan tidigare även om den inte är helt uppdaterad i det här skedet. Vi inväntar en större överläggning i miljö- och jordbruksutskottet.

Anf. 124 PYRY NIEMI (S):

Herr ordförande! Tack ministern! Jag vill instämma i andemeningen i det som Åsa Romson sade, dock inte i hennes avvikande mening.

Anf. 125 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C):

Såsom jag beskrev i utskottet är detta ännu så länge en diskussionspunkt som inte alls bygger på att arbetet i Bryssel har utvecklats vidare sedan jag senast var här i nämnden. Grunden är att regeringen fortfarande avvaktar att vi ska få kommissionens förslag på de områden som rådet har beställt. Vi tänker inte ta ställning innan vi har fått dem. Det är en helhet vi ska bedöma. Men vi har en principiell uppfattning, och det är att vi ska säkra miljö och hälsa och samtidigt se till att reglerna står i överensstämmelse med inre marknaden och WTO:s regelverk. Vi är också måna om kärnan i GMO-regelverket, nämligen vetenskapligt grundad fallspecifik riskbedömning.

Vi ser också fram emot kommissionens förslag när det gäller Efsas vägledande bedömningar. Vi tycker att den verkligt viktiga frågan ligger där. Vi har också hittills varit beredda att pröva både möjligheter och problem med den lagstiftning som kommissionen har föreslagit men som hittills inte har väckt så stor entusiasm bland medlemsstaterna.

Det var en beskrivning av läget. Detta är ingenting som kommer att avgöras på måndag i nästa vecka, utan vi kommer att få flera tillfällen att återkomma till den här frågan. Jag bedömer inte heller att detta blir en beslutsfråga i juni när vi har rådsmöte nästa gång.

Anf. 126 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar att det finns en avvikande mening sedan tidigare, den 8 oktober 2010, i EU-nämnden från Miljöpartiet, och den upprepas här, att Jonas Sjöstedt också har framfört en avvikande mening för Vänsterpartiets räkning med krav på lite bredare kriterier och att det i övrigt finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Punkt 5 är struken. Vi går vidare till punkt 6, Klimatförändring: Uppföljning av Cancúnkonferensen.

Anf. 127 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C):

Här hade vi en utförlig diskussion i utskottet. Jag vill tydligt säga att det vi nu tar ställning till är förslaget till rådsslutsatser med anledning av mötet i Cancún. Det som avgörs här är inte större och bredare frågor som också gäller EU:s egna ambitionsnivåer. Det är frågor som kommer upp på EU-dagordningen i ett annat sammanhang.

Anf. 128 ORDFÖRANDEN:

Du kan väl ta punkt 10 a samtidigt.

Anf. 129 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C):

Ja, om det underlättar. Jag tror att det underlättar, och då är jag beredd på att ta den samtidigt.

Här vill jag också i huvudsak hänvisa till diskussionen i utskottet, men låt mig kort nämna några huvudpunkter. Jag vill vara tydlig med att det finns viktiga utestående frågor där Sverige driver på för att säkra att EU:s rådsslutsatser tydligt ska lyfta fram att EU:s övergripande mål är ett legalt bindande ramverk. Det andra är att EU också tydligt ska understryka öppenhet för en andra åtagandeperiod under Kyotoprotokollet.

Vi har stöd från flera medlemsstater i de här frågorna. När det gäller det legalt bindande ramverket har vi också stöd från kommissionen. När det gäller Kyotoprotokollet har vi stöd från flera medlemsstater men inte från kommissionen. Det finns även en diskussion där vi lyfter fram att vi vill sätta ett koldioxidpris på internationell sjö- och luftfart. Där finns motstånd från Italien.

När det gäller Roadmap 2050 har vi tydligt efterfrågat mål för utsläppen fram till 2050 som visar att EU säkert når målet att minska utsläppen med mellan 80 och 95 procent fram till 2050. Vi har drivit på för att det ska vara en linjär utsläppsbana 2030, 2040 och 2050. Vi vet redan nu, även om inte det är det ställningstagande som ska göras nu, att man därmed också skulle driva på en höjd ambitionsnivå för 2020.

I våra kontakter med kommissionen och i vårt samarbete med övriga medlemsstater som vill driva på har vi också tydligt arbetat för att så snabbt som möjligt skapa förutsättningar för att minska utsläppen inom EU med 30 procent. Därför har vi också krävt att den här färdplanen ska kompletteras med en plan för hur 30-procentsmålet ska nås, och den ska gälla alla medlemsstater.

Vi har även haft en diskussion i utskottet om klimatfinansieringen. Jag vill tydligt säga att som ni ser i den svenska ståndpunkten i råds-pm har vi klart uttryckt att vi välkomnar Cancúnöverenskommelsen som bekräftar åtagandet att bidra till utvecklingsländernas klimatsatser med ny och additionell finansiering, att vi som svensk regering verkar för att de åtagandena ska efterlevas och att vi nu också är med och sätter i gång den gröna fond som var ett av huvudresultaten av arbetet i Cancún. Den är den centrala kanalen för långsiktig finansiering.

I det fortsatta arbetet kommer den rapport som FN:s generalsekreterare initierade att vara en viktig utgångspunkt. Den presenterades av den så kallade högnivågruppen, ledd av Meles och Stoltenberg, i november 2010.

Med det tror jag att vi har mött de synpunkter som kom fram i utskottets arbete.

Anf. 130 ÅSA ROMSON (MP):

Herr ordförande! Tack, miljöministern, för förtydligandet av väldigt fylliga ståndpunkter i de här frågorna som delvis går in i varandra.

Den här färdplanen från kommissionen hade ännu inte presenterats när vi hade diskussionerna i miljö- och jordbruksutskottet i tisdags.

Vi välkomnar och stöder starkt att den svenska regeringen driver på för att tydliggöra slutsatserna om att EU ska visa sig öppet för vikten av ett globalt legalt bindande klimatavtal och också för en andra åtagandeperiod inom Kyotoprotokollet. Det är av stor vikt.

När det gäller färdplanen är det bra och viktigt att den svenska regeringen driver på tydligt för att också finna mål och en rimlig utsläppskurva före 2050. Men den avvikande meningen som vi vill anföra bygger på att vi tror att denna position skulle stärkas av att man också är tydlig med att EU utöver de långsiktiga målen även måste justera sitt mål för 2020 till att vara minst minus 30 procent jämfört med 1990, att detta mål inte ska villkoras av andra länders agerande i de internationella klimatförhandlingarna och att målet gäller utsläpp från EU. Vi tror att det

skulle stärka positionen, men det är ingen alternativ strategi till att också driva på för att färdplanen måste sätta upp mål för 2030 och 2040.

Jag har en fråga om den svenska positionen vad gäller skogssänkor eller LULUCF (Land use, land-use change and forestry). Det regelverk som håller på att diskuteras i de internationella förhandlingarna handlar om den andra åtagandeperioden i Kyotoprotokollet. Den svenska regeringen stöder och har varit pådrivande för den EU-position som finns i frågan. Vår bedömning är att EU:s position här öppnar för ökade möjligheter att avräkna utsläppsminskningar mot en osäkrare skogssänka, vilket gör att man alltså försvagar andra åtagandeperioden i Kyotoprotokollet jämfört med den första. Vi är väl medvetna om att det finns hål i det regelverk som nu finns i Kyotoprotokollet när det gäller LULUCF. Men EU:s initiativ ökar hålutrymmet, och det är negativt. Därför har vi en avvikande mening om att det inte är bra. EU:s position bör ändras.

Klimatfinansiering hade vi uppe med Finansdepartementet här i morse, och vi behöver inte dra den positionen ytterligare en gång. Det är samma position som jag drog för dem.

Anf. 131 PYRY NIEMI (S):

Jag tackar ministern för tydliga ställningstaganden. Vi har dock en avvikande mening som gäller 30-procentsmålet på utsläpp. Jag ser det inte i texterna, vilket vi ställde frågan om i miljö- och jordbruksutskottet. Vi kommer därför att anmäla en avvikande mening. Jag har den i skrift så att den kan biläggas protokollet.

Anf. 132 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Det finns mycket bra i den svenska positionen. Jag vill lyfta fram detta med att driva den viktiga frågan om koldioxidskatt på internationell sjö- och luftfart.

Dock har även vi en avvikande mening avseende 30-procentsmålet.

Anf. 133 ORDFÖRANDEN:

Åsa Romson, den avvikande mening du tog upp, gällde den 2030-målet?

Anf. 134 ÅSA ROMSON (MP):

När vi talar om minus 30 syftar det på 2020-målet. Det är ingen avvikande mening mot att också ha ett mål för 2030. Regeringen har inte sagt vilket mål man vill ha, bara att det sätts ett mål. Det stöder vi; det är bra.

Men att justera det mål som är satt i EU för 2020 till minus 30 procent jämfört med 1990 skulle stärka positionen. Här har vi och regeringen olika åsikter. I denna del är det samma avvikande mening som Västerpartiets och Socialdemokraternas.

Anf. 135 ORDFÖRANDEN:

Men du hade en avvikande mening utöver det.

Anf. 136 ÅSA ROMSON (MP):

Ja, när det gäller skogssänkor eller LULUCF. Det står i näst sista stycket.

2010/11:27

11 mars

Anf. 138 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C):

Jag välkomnar att vi har brett stöd i alla de frågor som är uppe till avgörande på ministerrådet, det vill säga frågan om ett legalt bindande ramverk, frågan om Kyotoprotokollet och frågan om bunkerbränslen som ska prissättas – i den mån vi får en diskussion om internationell koldioxidskatt.

Dock fogar ni till diskussionen frågor som inte avgörs på måndag. Jag ser det som en procedurfråga om det är nödvändigt att här låsa ett ställningstagande som inte är uppe till avgörande på måndag. Om det är detta de avvikande meningarna ska gälla är en viktig fråga för nämnden att ta ställning till.

30-procentsfrågan är inte uppe till avgörande. Jag har klargjort regeringens uppfattning och hur hårt vi arbetar för höjda ambitionsnivåer inom EU, men frågan kommer inte upp till avgörande på måndag.

Jag har också redogjort för vår syn på färdplanen, det vill säga utvecklingen för att åstadkomma utsläppsminskningar fram till 2050. Den är inte heller uppe till avgörande på måndag.

När det gäller klimatfinansieringen sade jag i utskottet att vi har samma uppfattning, nämligen att det ska vara nya och additionella medel. Vi har också utvecklat den svenska ståndpunkten här. Jag har dock sagt att vi gör det som ett tillmötesgående för att visa att vi har samma inriktning. Det är ingen fråga som avgörs i vårt råd på måndag, men det är en tydlig del av den svenska ståndpunkten.

Anf. 139 ÅSA ROMSON (MP):

Det kanske behövs ett klargörande från ordföranden vad gäller hanteringen. Ska vi ha en diskussion även med miljöministern om klimatfinansiering eller skulle den frågan beredas enbart med Finansdepartementet? Det vore bra att veta. Jag tar gärna den diskussionen så att ministern får klart för sig vår avvikande mening.

Den svenska synen på att justera målet för 2020 menar jag ligger i den svenska ståndpunkten där man kommenterar vad man anser ska vara EU:s position när det gäller Cancúnutfästelsen. EU konstaterar att ambitionen på internationell nivå vad gäller klimatminskningar måste vara högre, särskilt i i-länderna. I det sammanhanget är det högst relevant om Sverige jobbar för att EU ska säga sig vara beredd att ha minus 30 procent. Man skulle kunna säga det om det fanns läge för det. Att miljöministern bedömer att det inte blir en sådan diskussion på måndag grundar sig delvis på en uppfattning om vad alla andra länder tar upp och också vad Sverige väljer att ta upp på mötet.

När man i färdplanen för 2050 diskuterar att sätta mål för 2030 och 2040 bör man även diskutera nödvändigheten att justera 2020-målet till minus 30 procent. Jag menar att detta ingår i den svenska positionen.

Jag uppfattar att vi har olika uppfattningar. Regeringen vill inte vara tydlig i EU med att EU ska gå till minus 30 procent, och då måste vi anmäla avvikande mening.

Anf. 140 ORDFÖRANDEN:

Punkt 10 om färdplanen är en övrig fråga. Det är bara en informationspunkt, så man kan inte anmäla avvikande mening.

Om ett statsråd tillmötesgår någon inbjuder det inte till fortsatta eftergifter från regeringen om det bara avvisas som att det inte varit någon eftergift. Det är därför viktigt att klargöra vad som har skett och inte skett på denna punkt.

För kännedom hade vi tidigare en diskussion om klimatfinansiering med Finansdepartementet.

Anf. 141 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C):

Vi bör klara ut procedurfrågorna, för de är inte oviktiga principiellt. Eftersom jag får brett stöd för de viktiga frågor som avgörs är det av principiell vikt att ha detta markerat. Det ger oss nämligen en starkare möjlighet att driva detta i EU.

Jag har varit öppen i miljö- och jordbruksutskottet om läget när det gäller 30-procentsdiskussionen och rätt ingående beskrivit hur Sverige arbetar för att skapa förutsättningar också på den punkten. Som oppositionen väl vet saknas det dock majoritet för denna linje och att på måndag driva denna fråga skulle föra den bakåt.

Jag är väl medveten om att oppositionen anser att detta borde ha skett och dessutom tidigare. Jag kommer aldrig att försöka dölja oppositionens uppfattning eller inte stå för varför vi agerar som vi gör, men det vore värdefullt om man inte behövde markera detta nu.

Principiellt skulle detta kunna innebära att man drar undan majoriteten för ett godkännande av regeringens ståndpunkter, och det skulle försvaga vår position att driva det som vi alla är helt överens om är det viktiga nu, nämligen Kyotoprotokollet, det legalt bindande ramverket, prissättningen på bunkerbränsle och skapandet av koldioxidskatt.

Jag kan inte avgöra vad oppositionen ska göra. Jag vill dock markera att procedurerna inte är oviktiga eftersom det kan påverka behandlingen av sådana här frågor i fortsättningen – och jag är inte säker på att det skulle gagna någon.

Anf. 142 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag kan vila med vår avvikande mening denna gång. Vi återkommer ju till frågan, och vår position är välkänd.

Anf. 143 ÅSA ROMSON (MP):

Vi gör bedömningen att vi kan ge vårt fulla stöd till de starka synpunkter som Sverige ska framföra när det gäller behovet av ett internationellt legalt bindande avtal och öppenheten för EU att ingå en andra åtagandeperiod.

Vi menar dock att detta inte försvagas av att Sverige i sin ståndpunkt också är tydligt gentemot andra EU-länder om att man anser att EU ska åta sig att justera 2020-målet utan att andra länder internationellt gör ändringar i sina klimatåtaganden. Här gör vi alltså olika strategiska bedömningar, och det väl är upp till partierna att göra så. Därmed måste vi anmäla avvikande mening.

Anf. 144 PYRY NIEMI (S):

Jag delar Åsa Romsons uppfattning. Miljöministern har visserligen tagit stora steg framåt, inte minst när det gäller klimatfinansiering, men det här är en principiellt mycket viktig fråga för oss.

Anf. 145 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar med att Miljöpartiet har anmält avvikande mening vad gäller 30-procentsmålet, skogssänkor och klimatfinansiering. Vänsterpartiet vilar med avvikande mening denna gång. Socialdemokraterna har anmält avvikande mening vad gäller 30-procentsmålet. Icke desto mindre finner jag att det finns stöd för regeringens position under punkt 6.

Vi går vidare till punkt 7 om kvicksilverstrategin. Frågan har varit uppe till överläggning i miljö- och jordbruksutskottet, och då anmäldes inga avvikande meningar. Vill statsrådet säga något? Nej. Eftersom ingen begär ordet finner jag att det finns stöd för regeringens position under punkt 7.

Vi går vidare till punkt 8 om den gemensamma jordbrukspolitiken. Det handlar om livsmedel, naturresurser och territoriell balans. Det är en diskussionspunkt, och frågan har varit uppe tidigare i dag.

Anf. 146 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C):

Vi diskuterade den också i utskottet. Jag kan hänvisa till det vi sade där och svara på frågor. Det är i det här läget en tidig förberedande diskussion i rådet.

Anf. 147 ORDFÖRANDEN:

Får jag fråga om de avvikande meningar som gjordes i utskottet är desamma som under Eskil Erlandssons punkt tidigare? Är det en upprepning av dem som då gäller jordbrukspolitiken mer generellt? Okej.

Är det någon som önskar ordet? Om så inte är fallet sammanfattar jag som att det med de redan registrerade avvikande meningarna finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna. Det är alltså en upprepning av den behandling som vi hade med Eskil Erlandsson tidigare.

Vi går vidare till punkt 9, Bidrag till EU-terminen. Det är en ny fråga, en diskussionspunkt.

Anf. 148 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C):

Även den frågan har vi haft uppe i utskottet. Vi hade en utförlig diskussion om de flaggskeppsinitiativ som gäller resurseffektivitet. Det kommer ju att vara en mycket viktig fråga framöver, så det här är också en diskussion om än i ett tidigt läge.

Vi kommer att återkomma till behandlingen av det. Jag avstår därför från fler kommentarer just nu.

Anf. 149 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Till skillnad mot regeringen är vi inte lika positiva till grön skatteväxling. Vi är inte heller lika positiva till ytterligare energiskatter och certifikat. Vi tror att det här kan drabba enskilda och företag hårt. Jag tror inte

att man ska gå så hårt på när det gäller detta, utan det ska vara lite sans och balans. Vi anmäler därför avvikande mening där.

2010/11:27

11 mars

Anf. 150 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar det som att det finns en avvikande mening från Sverigedemokraterna inriktad på motstånd till grön skatteväxling och höjda energiskatter, men att det i övrigt finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna under punkt 9.

Då är vi framme vid punkt 10, Övriga frågor. Där har vi redan klarat av punkt 10 a i tidigare diskussioner.

Då har vi 10 b, 10 c, 10 d och 10 e. Vill ministern säga något under dessa övriga frågor?

Anf. 151 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C):

Jag är öppen för att svara på frågor här också.

Anf. 152 JONAS SJÖSTEDT (V):

Det gäller 10 d, med kollapsen för utsläppshandelssystemet som egentligen är en ganska märklig historia. När tror man att det kommer att komma i gång igen? Nu har det stått stilla ett bra tag.

Hur påverkar det effektiviteten? Om det går ett visst antal månader antar jag att det börjar slå igenom också i form av att man inte får det genomslag för själva systemet som man har tänkt sig, och det är ett rätt allvarligt skott på EU:s politik för att minska utsläppen. Hur ser det ut?

Anf. 153 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C):

Svaret på frågan är att förhoppningen nu är, med de bedömningar som görs från kommissionens sida och från bedömarnas sida, att alla medlemsstater ska ha klarat av återstående redovisningsdelar och vara i gång med systemet igen inom en månad.

Eftersom det är i december som utsläppsrätterna ska finnas tillgängliga är ändå bedömningen så här långt att utsläppshandeln kommer att påverkas i en relativt liten utsträckning.

Anf. 154 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga fler på talarlistan. Vi tackar för informationen under punkt 10, Övriga frågor.

Vi tackar statsrådet med medarbetare för att ni kom hit i dag!

Innehållsförteckning

1 § Ekofin	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 JONAS SJÖSTEDT (V).....	1
Anf. 3 Statssekreterare SUSANNE ACKUM	1
Anf. 4 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 5 Statssekreterare SUSANNE ACKUM	2
Anf. 6 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 7 FREDRICK FEDERLEY (C)	4
Anf. 8 JONAS SJÖSTEDT (V).....	4
Anf. 9 BO BERNHARDSSON (S)	5
Anf. 10 Statssekreterare SUSANNE ACKUM	6
Anf. 11 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 12 Statssekreterare SUSANNE ACKUM	7
Anf. 13 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 14 Statssekreterare SUSANNE ACKUM	8
Anf. 15 JONAS SJÖSTEDT (V).....	9
Anf. 16 MARGARETA SANDSTEDT (SD)	9
Anf. 17 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 18 MARGARETA SANDSTEDT (SD)	9
Anf. 19 BO BERNHARDSSON (S)	9
Anf. 20 Statssekreterare SUSANNE ACKUM	9
Anf. 21 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 22 Statssekreterare SUSANNE ACKUM	10
Anf. 23 ÅSA ROMSON (MP)	11
Anf. 24 SUSANNA HABY (M)	12
Anf. 25 Statssekreterare SUSANNE ACKUM	12
Anf. 26 Departementsrådet FREDRIK BYSTEDT.....	12
Anf. 27 Statssekreterare SUSANNE ACKUM	13
Anf. 28 JONAS SJÖSTEDT (V).....	13
Anf. 29 ÅSA ROMSON (MP)	13
Anf. 30 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 31 LARS HJÄLMERED (M).....	13
Anf. 32 Departementsrådet FREDRIK BYSTEDT.....	14
Anf. 33 JONAS SJÖSTEDT (V).....	14
Anf. 34 ÅSA ROMSON (MP)	14
Anf. 35 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 36 ÅSA ROMSON (MP)	14
Anf. 37 Departementsrådet FREDRIK BYSTEDT.....	14
Anf. 38 BO BERNHARDSSON (S)	15
Anf. 39 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 40 Statssekreterare SUSANNE ACKUM	15
Anf. 41 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 42 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA	15
Anf. 43 JONAS SJÖSTEDT (V).....	17
Anf. 44 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA	17
Anf. 45 MARGARETA SANDSTEDT (SD)	17
Anf. 46 JONAS SJÖSTEDT (V).....	18
Anf. 47 ORDFÖRANDEN	18
Anf. 48 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA	18

Anf. 49 ÅSA ROMSON (MP)	18
Anf. 50 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA	18
Anf. 51 ÅSA ROMSON (MP)	19
Anf. 52 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA	19
Anf. 53 ORDFÖRANDEN.....	19
Anf. 54 ÅSA ROMSON (MP)	19
Anf. 55 ORDFÖRANDEN.....	19
Anf. 56 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA	19
Anf. 57 JONAS SJÖSTEDT (V).....	19
Anf. 58 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA	19
Anf. 59 ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 60 Statssekreterare SUSANNE ACKUM.....	20
Anf. 61 ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 62 Statssekreterare SUSANNE ACKUM.....	20
Anf. 63 JONAS SJÖSTEDT (V).....	22
Anf. 64 ORDFÖRANDEN.....	22
Anf. 65 Statssekreterare SUSANNE ACKUM.....	22
Anf. 66 ORDFÖRANDEN.....	23
Anf. 67 Statssekreterare SUSANNE ACKUM.....	23
Anf. 68 ORDFÖRANDEN.....	23
Anf. 69 BO BERNHARDSSON (S)	23
Anf. 70 Statssekreterare SUSANNE ACKUM.....	23
Anf. 71 BO BERNHARDSSON (S)	23
Anf. 72 Statssekreterare SUSANNE ACKUM.....	23
Anf. 73 ORDFÖRANDEN.....	23
2 § Jordbruk och fiske.....	24
Anf. 74 ORDFÖRANDEN.....	24
Anf. 75 JONAS SJÖSTEDT (V).....	24
Anf. 76 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	24
Anf. 77 ORDFÖRANDEN.....	24
Anf. 78 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	24
Anf. 79 ORDFÖRANDEN.....	24
Anf. 80 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	24
Anf. 81 ORDFÖRANDEN.....	25
Anf. 82 ÅSA ROMSON (MP)	25
Anf. 83 PYRY NIEMI (S).....	25
Anf. 84 JONAS SJÖSTEDT (V).....	26
Anf. 85 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	26
Anf. 86 PYRY NIEMI (S).....	26
Anf. 87 ÅSA ROMSON (MP)	27
Anf. 88 LARS HJÄLMERED (M).....	27
Anf. 89 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	28
Anf. 90 ORDFÖRANDEN.....	28
Anf. 91 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	28
Anf. 92 ORDFÖRANDEN.....	28
Anf. 93 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	28
Anf. 94 ORDFÖRANDEN.....	29
Anf. 95 PYRY NIEMI (S).....	29
Anf. 96 ÅSA ROMSON (MP)	30
Anf. 97 MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	30
Anf. 98 JONAS SJÖSTEDT (V).....	30

2010/11:27

11 mars

Anf. 99 ORDFÖRANDEN	30
Anf. 100 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	30
Anf. 101 MARGARETA SANDSTEDT (SD)	30
Anf. 102 ORDFÖRANDEN	31
Anf. 103 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	31
Anf. 104 MARIE GRANLUND (S)	31
Anf. 105 ORDFÖRANDEN	31
Anf. 106 MARIE GRANLUND (S)	31
Anf. 107 ORDFÖRANDEN	31
Anf. 108 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	31
Anf. 109 ÅSA ROMSON (MP)	31
Anf. 110 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	31
Anf. 111 ORDFÖRANDEN	32
3 § Miljö.....	33
Anf. 112 ORDFÖRANDEN	33
Anf. 113 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C)	33
Anf. 114 ORDFÖRANDEN	33
Anf. 115 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C)	33
Anf. 116 ORDFÖRANDEN	33
Anf. 117 ÅSA ROMSON (MP)	33
Anf. 118 JONAS SJÖSTEDT (V)	33
Anf. 119 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C)	34
Anf. 120 ORDFÖRANDEN	34
Anf. 121 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C)	34
Anf. 122 JONAS SJÖSTEDT (V)	34
Anf. 123 ÅSA ROMSON (MP)	34
Anf. 124 PYRY NIEMI (S)	34
Anf. 125 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C)	35
Anf. 126 ORDFÖRANDEN	35
Anf. 127 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C)	35
Anf. 128 ORDFÖRANDEN	35
Anf. 129 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C)	35
Anf. 130 ÅSA ROMSON (MP)	36
Anf. 131 PYRY NIEMI (S)	37
Anf. 132 JONAS SJÖSTEDT (V)	37
Anf. 133 ORDFÖRANDEN	37
Anf. 134 ÅSA ROMSON (MP)	37
Anf. 135 ORDFÖRANDEN	37
Anf. 136 ÅSA ROMSON (MP)	37
Anf. 137 ORDFÖRANDEN	38
Anf. 138 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C)	38
Anf. 139 ÅSA ROMSON (MP)	38
Anf. 140 ORDFÖRANDEN	39
Anf. 141 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C)	39
Anf. 142 JONAS SJÖSTEDT (V)	39
Anf. 143 ÅSA ROMSON (MP)	39
Anf. 144 PYRY NIEMI (S)	40

Anf. 145	ORDFÖRANDEN.....	40	2010/11:27
Anf. 146	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C)	40	11 mars
Anf. 147	ORDFÖRANDEN.....	40	
Anf. 148	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C)	40	
Anf. 149	MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	40	
Anf. 150	ORDFÖRANDEN.....	41	
Anf. 151	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C)	41	
Anf. 152	JONAS SJÖSTEDT (V).....	41	
Anf. 153	Miljöminister ANDREAS CARLGREN (C)	41	
Anf. 154	ORDFÖRANDEN.....	41	